

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

31 augustus 2016

WETSONTWERP

**houdende instemming met het Akkoord tussen
het Koninkrijk België en de Caymaneilanden
inzake de uitwisseling van inlichtingen met
betrekking tot belastingaangelegenheden,
gedaan te George Town, Grand Cayman, op
24 april 2014**

Blz.

INHOUD

Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp	26
Advies van de Raad van State	27
Wetsontwerp	32
Akkoord	33

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

31 août 2016

PROJET DE LOI

**portant assentiment à l'Accord entre le
Royaume de Belgique et les Iles Caïmans
en vue de l'échange de renseignements en
matière fiscale, fait à George Town, Grand
Cayman, le 24 avril 2014**

Pages

SOMMAIRE

Résumé	3
Exposé des motifs	4
Avant-projet	26
Avis du Conseil d'État	27
Projet de loi	32
Accord	33

De regering heeft dit wetsontwerp op 31 augustus 2016 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 31 août 2016.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 06 september 2016 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 06 septembre 2016.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

*Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be*

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

*Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be*

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Het ontwerp van instemmingswet heeft tot doel de bekrachtiging mogelijk te maken van het Akkoord tussen het Koninkrijk België en de Caymaneilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, gedaan te George Town, Grand Cayman, op 24 april 2014.

Het sluiten van dit Akkoord kadert in een proces waarbij België met zoveel mogelijk Staten en rechtsgebieden akkoorden wil sluiten die voorzien in de uitwisseling van fiscale inlichtingen, met inbegrip van bankgegevens, volgens de standaard die is ontwikkeld door de OESO.

Het Akkoord is grotendeels gebaseerd op het OESO-model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

De belangrijkste kenmerken van het Akkoord zijn de volgende:

- het Akkoord heeft, wat België betreft, betrekking op belastingen van elke soort of benaming die worden geheven ten behoeve van België of van zijn staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen;*
- het Akkoord voorziet in de uitwisseling van inlichtingen (op verzoek) die naar verwachting relevant zullen zijn voor de toepassing van de nationale wetgeving aangaande de door het Akkoord beoogde belastingen;*
- het Akkoord voorziet uitdrukkelijk in de uitwisseling van inlichtingen in het bezit van onder meer banken en andere financiële instellingen;*
- het Akkoord bepaalt uitdrukkelijk aan welke voorwaarden inzake vorm en inhoud een geldig verzoek dient te voldoen;*
- het Akkoord bevat specifieke voorwaarden en richtlijnen voor het houden van een (grensoverschrijdende) belastingcontrole op het grondgebied van de andere Partnerstaat;*
- er zijn in het Akkoord strikte regels inzake de vertrouwelijkheid van de gevraagde inlichtingen opgenomen. Elke andere aanwending van de inlichtingen dan diegene die zijn voorzien in het Akkoord, kan enkel mits de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de aangezochte Partij.*

RÉSUMÉ

Le projet de loi d'assentiment a pour objet de permettre la ratification de l'Accord entre le Royaume de Belgique et les Iles Caïmans en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, fait à George Town, Grand Cayman, le 24 avril 2014.

La conclusion du présent Accord s'inscrit dans un processus en vertu duquel la Belgique souhaite conclure avec le plus grand nombre d'États et de juridictions des accords qui prévoient l'échange de renseignements fiscaux, y compris de renseignements bancaires, conformément au standard élaboré par l'OCDE.

L'Accord s'inspire largement du Modèle OCDE d'accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale.

Les caractéristiques principales de l'Accord sont les suivantes:

- l'Accord, en ce qui concerne la Belgique, s'applique aux impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte de la Belgique ou de ses subdivisions politiques ou collectivités locales;*
- l'Accord prévoit l'échange (sur demande) des renseignements pertinents pour l'application de la législation interne relative aux impôts visés par l'Accord;*
- l'Accord prévoit expressément l'échange de renseignements détenus notamment par les banques et autres établissements financiers;*
- l'Accord définit expressément les conditions de fond et de forme auxquelles doit répondre une demande valable;*
- l'Accord énonce des conditions et des directives spécifiques pour la conduite d'un contrôle fiscal (transfrontalier) dans l'État partenaire;*
- l'Accord comporte des règles strictes en matière de confidentialité des renseignements demandés. Toute utilisation des renseignements à des fins autres que celles prévues dans l'Accord n'est possible que moyennant l'autorisation écrite expresse de la Partie requise.*

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De regering onderwerpt heden aan uw instemming het Akkoord, gedaan te George Town op 24 april 2014, tussen het Koninkrijk België en de Caymaneilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (hierna “het Akkoord” genoemd).

Overeenkomstig de beslissing die werd genomen door de Interministeriële Conferentie “Buitenlands beleid” van 24 mei 2013 gaat het om een verdrag met een gemengd karakter.

Naar aanleiding van het advies 58.736/3 van 26/01/2016 van de Raad van State werd de Nederlandse versie van het Akkoord gewijzigd.

A. Algemene context waarin het Akkoord moet worden gezien

In een mondiale economie is het essentieel dat de Staten samenwerken op fiscaal vlak, meer bepaald om de Staten in staat te stellen hun belastingwetgeving toe te passen en te doen naleven. Door een efficiënte samenwerking op fiscaal vlak kan men ervoor zorgen dat belastingplichtigen die toegang hebben tot grensoverschrijdende verrichtingen niet meer mogelijkheden tot fraude en belastingontduiking hebben dan die welke slechts op hun eigen nationale markt actief zijn. Het voortbestaan van een open wereldeconomie is afhankelijk van internationale samenwerking, daaronder begrepen internationale samenwerking op fiscaal vlak.

De uitwisseling van inlichtingen vormt een essentieel onderdeel van die internationale samenwerking op fiscaal vlak. Het is voor de Staten een efficiënte manier om hun eigen belastinggrondslagen te beschermen en om de “belastingparadijzen” en schadelijke belastingpraktijken te bestrijden.

De uitwisseling van inlichtingen kan op verschillende manieren verlopen. Indien het gaat om een algemene belastingovereenkomst met betrekking tot inkomstenbelastingen, volgt de uitwisseling van inlichtingen uit een bepaling die gebaseerd is op artikel 26 van het OESO-Model van belastingovereenkomst. Wanneer het sluiten van een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting niet opportuun blijkt te zijn, kan de uitwisseling van inlichtingen worden georganiseerd

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement soumet aujourd’hui à votre assentiment l’Accord, fait à George Town le 24 avril 2014, entre le Royaume de Belgique et les Iles Caïmans en vue de l’échange de renseignements en matière fiscale (ci-après “l’Accord”).

Conformément à la décision adoptée par la Conférence Interministérielle “Politique étrangère” du 24 mai 2013, il s’agit d’un traité à caractère mixte.

Suite à l’avis 58.736/3 du 26/01/2016 du Conseil d’État, la version néerlandaise de l’Accord a été modifiée.

A. Contexte général dans lequel s’inscrit l’Accord

Dans une économie mondiale, la coopération fiscale entre les États est essentielle notamment pour permettre aux États d’appliquer et de faire respecter leurs législations fiscales. Une coopération fiscale efficace permet de faire en sorte que les contribuables qui ont accès à des opérations transnationales n’aient pas davantage de possibilités de fraude et d’évasion fiscales que ceux qui n’interviennent que sur leurs propres marchés nationaux. La pérennité d’une économie mondiale ouverte dépend de la coopération internationale, y compris en matière fiscale.

L’échange de renseignements constitue une partie essentielle de cette coopération internationale en matière fiscale. Il s’agit d’un moyen efficace pour les États de protéger leurs propres bases d’imposition et de lutter contre les “paradis fiscaux” et les pratiques fiscales dommageables.

L’échange de renseignements peut reposer sur divers mécanismes. Dans le cas d’une convention fiscale générale concernant l’impôt sur le revenu, l’échange de renseignements découle d’une disposition inspirée de l’article 26 du Modèle de Convention fiscale de l’OCDE. Lorsque la conclusion d’une convention préventive de la double imposition ne semble pas opportune, l’échange de renseignements peut être organisé par un accord ad hoc dont les dispositions sont basées sur le Modèle

door een akkoord ad hoc waarvan de bepalingen gebaseerd zijn op het OESO-Model van Akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

De Caymaneilanden hebben in maart 2009 aan België voorgesteld een akkoord te sluiten dat beperkt is tot de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (Tax Information Exchange Agreement ("TIEA")). Door de beperkte omvang van de economie van de Caymaneilanden en van de economische relaties tussen België en de Caymaneilanden lijkt het voor de Belgische autoriteiten thans niet aangewezen om met de Caymaneilanden een algemeen dubbelbelastingverdrag af te sluiten.

De Caymaneilanden bestaan uit drie hoofdeilanden (Grand Cayman, Little Cayman en Cayman Brac) met een totale oppervlakte van 260 km². Ze liggen in de Caraïben, op 240 km ten zuiden van Cuba. Hun bevolking wordt geschat op ongeveer 57 000 inwoners, waarvan 57 % Caymaneilandse burgers zijn.

De Caymaneilanden:

- zijn een gebied dat onder de Britse Kroon valt en dat vertegenwoordigd is door een gouverneur;
- maken geen deel uit van het Verenigd Koninkrijk maar zijn ervan afhankelijk voor hun buitenlandse zaken (defensie en diplomatieke vertegenwoordiging);
- maken geen deel uit van de Europese Unie maar zijn een geassocieerd gebied.

De Caymaneilanden zijn een parlementaire democratie, bestuurd door een regering en door een wetgevende Vergadering die samengesteld is uit 20 zetels.

De autonome regering houdt zich bezig met binnenlandse zaken en internationale betrekkingen omtrent belastingaangelegenheden, milieu, werk, cultuur, handel en andere zaken die niet raken aan de rechten van de Kroon.

De munt van de Caymaneilanden is de Caymaneilandse dollar (1 CI\$ = 1,20 US\$). In 2012 bedroeg het BBP 47 000 CI\$ per inwoner. Dit is het tweede hoogste BBP per inwoner van de Caraïben. Het toerisme vertegenwoordigt 20 % van de economische activiteit van de Caymaneilanden. De sector van de financiële diensten, die de voornaamste bijdrage tot de economie levert, is goed voor meer dan de helft van de totale economische activiteit van de Caymaneilanden. De banken, de trusts en de beleggingsfondsen zijn de belangrijkste sectoren daarbij. De economie van de Caymaneilanden heeft een

OCDE d'Accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale.

Les Iles Caïmans ont proposé à la Belgique en mars 2009 la conclusion d'un accord limité à l'échange de renseignements en matière fiscale (Accord d'échange de renseignements fiscaux ("TIEA")). Etant donné l'importance limitée de l'économie des Iles Caïmans et des relations économiques entre la Belgique et les Iles Caïmans, les autorités belges estiment qu'il n'est pas opportun actuellement de conclure une convention générale préventive de la double imposition avec les Iles Caïmans.

Les Iles Caïmans sont composées de trois îles principales (Grand Caïman, Petit Caïman et Caïman Brac) pour une superficie totale de 260 km². Elles se situent dans les Caraïbes, à 240 km au Sud de Cuba. Leur population est estimée à environ 57 000 habitants, dont 57 % de citoyens caïmaniens.

Les Iles Caïmans:

- sont une dépendance de la Couronne britannique représentée par un gouverneur;
- ne font pas partie du Royaume-Uni mais en dépendent pour leurs affaires extérieures (défense et représentation diplomatique);
- ne font pas partie de l'Union européenne mais y sont associées.

Les Iles Caïmans sont une démocratie parlementaire, dirigée par un gouvernement, et par une Assemblée législative composée de 20 sièges.

Le gouvernement autonome s'occupe des affaires intérieures et des relations internationales en ce qui concerne les questions d'impôt, d'environnement, de travail, de culture, de commerce et d'autres questions qui ne touchent pas aux droits de la Couronne.

La monnaie des Iles Caïmans est le Cayman Islands dollar (CI\$ 1=1,20 US\$). En 2012, le PIB par habitant des Iles Caïmans s'élevait à 47 000 CI\$. Il s'agit du 2e plus haut PIB par habitant des Caraïbes. Le tourisme représente 20 % de l'activité économique des Iles Caïmans. Son secteur des services financiers, en tant que principal contributeur, représente plus de la moitié de l'ensemble de l'activité économique des Iles Caïmans, les secteurs prédominants étant les banques, les trusts et les fonds d'investissement. L'économie des Iles Caïmans a connu un ralentissement avec la crise

vertraging gekend door de wereldwijde financiële crisis en is in recessie gegaan van 2008 tot 2010. Er is weer een lichte groei sedert 2011.

Het belastingstelsel van de Caymaneilanden is gebaseerd op het verbruik (douanerechten op import, belastingen verbonden aan het toerisme, zegelrecht op overdracht van onroerend goed). Er is geen enkele directe belasting naar het inkomen of naar het vermogen in de Caymaneilanden.

1. Aanvangspunt van het proces ter bestrijding van de “belastingparadijzen” en de schadelijke belastingpraktijken

Het aanvangspunt van dit proces ligt in 1996, wanneer de lidstaten van de OESO vastgesteld hebben dat het nodig was om toezicht te houden op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. De voortschrijdende mobiliteit van kapitalen mag dan al een onbetwistbare rol gespeeld hebben in de economische groei, ze heeft ook de belastingstelsels van de verschillende Staten tegen elkaar uitgespeeld. Die concurrentie heeft geleid tot een opbod bij het invoeren van stimuleringsmaatregelen en tot de bloei van belastingparadijzen.

Op het vlak van investeringsbeslissingen heeft die toestand een verstoring van het evenwicht teweeggebracht, die in het algemeen schadelijk is voor de begroting van de meeste landen. De OESO werd er door zijn lidstaten dan ook mee belast om maatregelen uit te werken om die verstoring tegen te gaan.

Op grond van dat mandaat heeft de OESO in 1998 een rapport voorgelegd waarin de criteria worden vastgelegd die kenmerkend zijn voor “belastingparadijzen” en schadelijke belastingpraktijken. Dat rapport bevatte aanbevelingen tot het invoeren van een reeks unilaterale, bilaterale of multilaterale maatregelen om die stelsels en die praktijken op gecoördineerde wijze te bestrijden. Bij die maatregelen hoorden met name ook het opheffen van de bepalingen die de toegang van de belastingautoriteiten tot bankgegevens beperkten en een intensievere en doeltreffender aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

De eerste concrete resultaten van de werkzaamheden van de OESO hadden betrekking op de lidstaten van de OESO. In 2000 heeft het Comité voor fiscale zaken van de OESO¹ immers verklaard dat alle OESO-lidstaten aan hun belastingadministraties toegang tot

¹ Het Comité voor fiscale zaken van de OESO is een werkgroep die is samengesteld uit hoge ambtenaren van de belastingadministraties van de 34 lidstaten (huidig aantal leden).

financiële mondiale et est entrée en récession de 2008 à 2010. Elle connaît une légère reprise de la croissance depuis 2011.

Le système de taxation des Iles Caïmans est basé sur la consommation (droits de douane sur les importations, taxes liées au tourisme, droit de timbre sur les transferts de biens immobiliers). Il n’y a aucun impôt direct sur les revenus ou le capital aux Iles Caïmans.

1. Point de départ du processus visant à lutter contre les “paradis fiscaux” et les pratiques fiscales dommageables

Le point de départ de ce processus se situe en 1996, lorsque les pays membres de l’OCDE ont constaté qu’il était nécessaire de contrôler les conséquences fiscales de la libéralisation progressive des échanges et des investissements internationaux. En effet, si le développement de la mobilité des capitaux a été un incontestable facteur de croissance économique, il a également mis en concurrence les systèmes fiscaux des différents États. Cette concurrence a conduit à une surenchère dans l’adoption d’incitants et à l’essor des paradis fiscaux.

Cette situation a engendré des distorsions au niveau des décisions d’investissement qui sont préjudiciables, d’une manière générale, aux budgets de la plupart des pays. L’OCDE a, dès lors, été chargée par ses pays membres de mettre au point des mesures pour lutter contre ces distorsions.

Sur la base de ce mandat, l’OCDE a présenté en 1998 un rapport fixant les critères qui caractérisent les “paradis fiscaux” et les pratiques fiscales dommageables. Ce rapport recommandait l’adoption d’une série de mesures de nature unilatérale, bilatérale ou multilatérale afin de lutter, de façon coordonnée, contre ces régimes et ces pratiques. Au nombre de ces mesures figuraient notamment la levée des dispositions limitant l’accès des autorités fiscales aux informations détenues par les banques ainsi que l’usage plus intensif et plus efficace des procédures d’assistance administrative internationale.

Les premiers résultats concrets des travaux de l’OCDE concernaient les pays membres de l’OCDE. En 2000, le Comité des Affaires Fiscales de l’OCDE¹ a, en effet, déclaré que tous les pays membres de l’OCDE devraient autoriser leurs administrations fiscales à

¹ Le Comité des Affaires Fiscales de l’OCDE est un groupe de travail composé de hauts fonctionnaires représentant les administrations fiscales des 34 pays membres (nombre de membres actuel).

bankgegevens zouden moeten verlenen met het oog op de uitwisseling daarvan met hun verdragspartners. De lidstaten kregen ook nog andere aanbevelingen, meer bepaald het verbod op anonieme bankrekeningen of de verplichting om inlichtingen uit te wisselen in die gevallen waarin de aangezochte Staat de gevraagde inlichtingen niet nodig heeft voor de toepassing van zijn eigen belastingwetgeving. De initiatieven die door de lidstaten (en door de Staten die het statuut van waarnemende Staat hebben) werden genomen, werden onderworpen aan een gedetailleerd onderzoek waarover twee rapporten werden gepubliceerd, het ene in 2003 en het andere in 2007.

2. Start van het proces in de landen die geen lid zijn van de OESO en focus op de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden

In 2000 mochten vertegenwoordigers van landen die geen OESO-lidstaat waren deelnemen aan de werkzaamheden die binnen de OESO werden verricht. Momenteel nemen er reeds meer dan 100 landen deel aan die werkzaamheden, die vooral gericht zijn op de uitwisseling van inlichtingen. Die werkzaamheden worden verricht binnen het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen (oorspronkelijk Mondiaal Forum inzake fiscaliteit genoemd). In 2002 heeft dit Forum een Modelakkoord uitgewerkt dat beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het Mondiaal Forum pleit voor het sluiten van akkoorden conform de beginselen die in dat Modelakkoord zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één van die beginselen. Sinds 2006 wordt in een jaarlijks rapport verslag uitgebracht over de vooruitgang die in de betrokken landen is gemaakt aangaande transparantie en uitwisseling van inlichtingen.

Als gevolg van die werkzaamheden werd tevens een nieuwe paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 (Uitwisseling van inlichtingen) van het OESO-Model van belastingverdrag inzake inkomen en vermogen van juli 2005. De nieuwe paragraaf 5 laat een Staat niet langer toe het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een bank. Dientengevolge hadden België, Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland in 2005 voorbehoud aangetekend bij die nieuwe paragraaf 5.

De OESO-normen inzake uitwisseling van inlichtingen hebben in oktober 2008 de goedkeuring gekregen van het Comité van Experts in Internationale Fiscale Samenwerking van de Verenigde Naties, dat ze heeft opgenomen in de Modelovereenkomst inzake dubbele

accéder aux renseignements bancaires en vue d'échanger ceux-ci avec leurs partenaires conventionnels. D'autres recommandations ont également été faites aux pays membres, notamment l'interdiction des comptes bancaires anonymes ou l'obligation d'échanger des renseignements dans les cas où l'État requis n'a pas besoin des renseignements demandés pour l'application de sa propre législation fiscale. Les initiatives prises par les États membres (et par ceux ayant le statut d'observateurs) ont fait l'objet d'un examen détaillé dans deux rapports, l'un publié en 2003 et l'autre en 2007.

2. Ouverture du processus aux pays non membres de l'OCDE et focalisation sur l'échange de renseignements en matière fiscale

En 2000, les travaux menés au sein de l'OCDE se sont ouverts aux représentants de pays non membres de l'OCDE. Actuellement, déjà plus de 100 pays participent à ces travaux, lesquels sont concentrés sur l'échange de renseignements. Ces travaux se déroulent au sein du Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements (initialement baptisé Forum Mondial sur la fiscalité). En 2002, ce Forum a mis au point un Modèle d'accord limité à l'échange de renseignements en matière fiscale. Le Forum Mondial encourage la conclusion d'accords conformes aux principes repris dans ce Modèle. Parmi ces principes, figure l'échange d'informations bancaires. Depuis 2006, un rapport annuel expose les progrès accomplis en matière de transparence et d'échange de renseignements au sein des pays concernés.

Suite à ces travaux, un nouveau paragraphe 5 a également été introduit à l'article 26 (Échange de renseignements) du Modèle OCDE de convention fiscale concernant le revenu et la fortune de juillet 2005. Le nouveau paragraphe 5 ne permet plus à un État de refuser de communiquer des renseignements au seul motif que ceux-ci sont détenus par une banque. En 2005, la Belgique, le Luxembourg, l'Autriche et la Suisse avaient par conséquent chacun émis une réserve sur ce nouveau paragraphe 5.

Les normes OCDE d'échange de renseignements ont emporté l'adhésion, en octobre 2008, du Comité d'experts de la Coopération internationale en matière fiscale de l'ONU, qui les a introduites dans le Modèle de convention concernant les doubles impositions entre

belasting tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden. Ze zijn aldus uitgegroeid tot de standaard op wereldvlak.

3. Aansluiting van België bij het internationaal proces

België heeft in het dubbelbelastingverdrag dat op 27 november 2006 met de Verenigde Staten werd gesloten een bepaling opgenomen die analoog is aan artikel 26, paragraaf 5 van het OESO-Model. Door dit te doen aanvaardde ons land voor de eerste keer om te voldoen aan de van een andere Staat afkomstige vraag naar bankgegevens.

Onmiddellijk na het sluiten van die Overeenkomst heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties (OESO, Europese Unie en de Verenigde Naties) laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere Staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijksoortig was aan die welke met de Verenigde Staten werd overeengekomen. Op deze aanzet van België is geen enkel initiatief van onze verdragspartners gevolgd. In de versie van 2008 van het OESO-Model van belastingverdrag heeft België overigens vastgehouden aan zijn principieel voorbehoud, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een bepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België heeft zich in maart 2009 volledig aangesloten bij de normen inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die in de schoot van de OESO werden uitgewerkt. Deze nieuwe vooruitgang heeft als volgt vorm gekregen:

— door op 11 maart 2009 mede te delen dat België het voorbehoud introk dat het had aangetekend bij artikel 26, paragraaf 5 van het OESO-Model;

— door het voorstel dat de minister van Financiën heeft gedaan aan zijn ambtgenoten van de EU en van de OESO om die bepaling op te nemen in de overeenkomsten die België met elke lidstaat van de OESO en van de EU heeft gesloten;

— door de beslissing om vanaf 1 januari 2010 binnen het kader van de spaarrichtlijn over te gaan tot het automatisch uitwisselen van inlichtingen, zonder het einde af te wachten van de overgangperiode (de interesten die vanaf 1 januari 2010 in België betaald worden, zijn sinds 2011 onderworpen aan een automatische uitwisseling van inlichtingen door België).

pays développés et pays en développement. Elles sont, ainsi, devenues le standard au niveau mondial.

3. Adhésion de la Belgique au processus international

La Belgique a introduit une disposition analogue à l'article 26, paragraphe 5 du Modèle OCDE dans la Convention fiscale conclue avec les États-Unis le 27 novembre 2006. Ce faisant, pour la première fois, notre pays acceptait de satisfaire aux demandes de renseignements bancaires provenant d'un autre État.

Dans la foulée de cette Convention, la Belgique a fait savoir dès janvier 2007 dans les enceintes internationales (OCDE, Union Européenne et ONU) qu'elle était disposée à négocier, au cas par cas, avec d'autres États une disposition conventionnelle similaire à celle conclue avec les États-Unis. Cette ouverture de la Belgique n'a été suivie d'aucune initiative de nos partenaires conventionnels. Par ailleurs, dans la version de 2008 du Modèle de convention fiscale de l'OCDE, la Belgique a maintenu sa réserve de principe mais a clairement indiqué qu'elle était disposée à accepter, au cas par cas, une disposition relative à l'échange de renseignements bancaires.

En mars 2009, la Belgique s'est pleinement ralliée aux normes de transparence et d'échange de renseignements élaborées au sein de l'OCDE. Cette nouvelle avancée s'est concrétisée:

— par l'annonce, le 11 mars 2009, de la levée de la réserve que la Belgique avait formulée à l'égard de l'article 26, paragraphe 5 du Modèle OCDE;

— par la proposition faite par le ministre des Finances à ses homologues de l'UE et de l'OCDE d'introduire cette disposition dans les conventions qui lient la Belgique à chacun des pays membres de l'OCDE et de l'UE;

— par la décision de passer à l'échange automatique de renseignements dans le cadre de la directive épargne dès le 1er janvier 2010 sans attendre la fin de la période transitoire (les intérêts payés en Belgique à partir du 1er janvier 2010 font l'objet, depuis 2011, d'un échange automatique de renseignements par la Belgique).

Op 24/04/2014 heeft de minister van Financiën de overeenkomst inzake automatische gegevensuitwisseling door de zogenaamde “early adaptors” ondertekend.

4. *Versnelling van het internationaal proces en opstellen van “witte”, “grijze” en “zwarte” lijsten*

De samenkomst van de G 20 in Londen op 2 april 2009 heeft het proces waarbij de Staten zich aansloten bij de internationale standaard aanzienlijk versneld. Tegen de achtergrond van de economische en financiële crisis werd die samenkomst afgesloten met het innemen van bijzonder krachtige standpunten. De nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken werd nog eens bevestigd en tegen de Staten die terughoudend zijn om zich aan te sluiten bij de internationale standaard werd met sancties gedreigd. Er werd een reeks tegenmaatregelen naar voren gebracht: de belastingplichtigen en de financiële instellingen verplichten nog meer inlichtingen te verstrekken die betrekking hebben op transacties waarbij die “niet meewerkende” Staten betrokken zijn; elke belastingvermindering of –aftrek weigeren voor betalingen aan begunstigden die in die Staten wonen; belastingen heffen van die betalingen, ...

Dezelfde dag heeft de OESO een document gepubliceerd waarin de 84 Staten die toen deel uitmaakten van het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen over drie lijsten werden verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van de internationale standaard.

In een **eerste “witte” lijst** waren de Staten opgenomen waar die standaard reeds wezenlijk ingevoerd werd.

Een **tweede “grijze” lijst** bevatte een tussencategorie met Staten die zich weliswaar bij de internationale standaard hebben aangesloten maar deze nog niet hebben ingevoerd op een manier die als voldoende beoordeeld wordt. Deze lijst is verdeeld in twee onderafdelingen.

In de eerste onderafdeling vindt men de landen die in het licht van de criteria van het onder punt 1 hierboven vermelde OESO-rapport van 1998 als belastingparadijzen moeten beschouwd worden. Als gevolg van het OESO-rapport van 1998 hebben de Caymaneilanden zich in mei 2000 ertoe verbonden zich aan te sluiten bij de internationale standaard en werden ze ten gevolge daarvan opgenomen in de eerste onderafdeling van de “grijze” lijst.

En date du 24/04/2014, le ministre des Finances a signé l'accord en matière d'échange automatique de renseignements qui a été pris par les soi-disant “early adaptors”.

4. *Accélération du processus international et établissement de listes “blanches”, “grises” et “noires”*

Le mouvement d'adhésion des États au standard international s'est considérablement accéléré à la suite de la réunion du G 20 à Londres le 2 avril 2009. En raison du contexte de crise financière et économique, cette réunion s'est soldée par des prises de position particulièrement fortes. Le besoin de transparence et de coopération internationale en matière fiscale a été réaffirmé et les États réticents à adhérer au standard international ont été menacés de sanctions. Une série de contre-mesures ont été évoquées: exiger que les contribuables et les institutions financières fournissent davantage d'informations en ce qui concerne les transactions impliquant ces États “non coopératifs”; refuser toute réduction d'impôt ou déduction fiscale en ce qui concerne les versements effectués au profit de bénéficiaires résidant dans ces États, prélever des taxes sur ces versements,...

Le même jour, l'OCDE a rendu public un document répartissant les 84 États participant à l'époque au Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements en trois listes en fonction des progrès accomplis par chacun d'eux dans la mise en œuvre du standard international.

Une **première liste “blanche”** reprenait les États qui avaient déjà substantiellement mis en œuvre ce standard.

Une **deuxième liste “grise”** établissait une catégorie intermédiaire d'États qui, bien qu'ayant adhéré à ce standard, n'avaient pas encore procédé à sa mise en œuvre dans une mesure jugée suffisante. Cette liste comporte deux subdivisions.

Dans la première subdivision sont classés les pays qui, au regard des critères du rapport de l'OCDE de 1998 mentionné au point 1 ci-avant, doivent être considérés comme des paradis fiscaux. Suite au rapport de l'OCDE de 1998, les Îles Caïmans se sont engagées en mai 2000 à adhérer au standard international et a dès lors été repris dans la première subdivision de la liste “grise”.

De tweede onderafdeling bevatte de “andere financiële centra”; het is in die onderafdeling, die voor dergelijke gevallen in het leven werd geroepen, dat België werd ondergebracht. Opdat een Staat in de witte lijst kon worden opgenomen moest deze immers ten minste twaalf overeenkomsten hebben gesloten die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de internationale standaard. Begin april 2009 kon België zich slechts beroepen op de ondertekening van de Overeenkomst met de Verenigde Staten.

De **derde “zwarte” lijst** omvatte de Staten die zich er nog niet toe verbonden hadden om de internationale standaard toe te passen. Die lijst is inmiddels leeg gelet op de algemene aansluiting bij de internationale standaard.

5. Het afsluiten door België van akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen

België, dat van de tweede lijst wenste te verdwijnen, heeft dan de inspanningen opgevoerd die sinds maart 2009 werden geleverd om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die de uitwisseling van bankgegevens mogelijk moeten maken.

Dankzij die inspanningen heeft België op zeer korte tijd 12 akkoorden ondertekend die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de eisen van de internationale standaard. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de “witte” lijst met Staten waar de internationale standaard reeds wezenlijk ingevoerd werd.

De regering is verder gegaan met het in maart 2009 aangevatte proces opdat België op termijn met de meeste landen – en in ieder geval met alle belastingparadijzen – inlichtingen, daaronder begrepen bankgegevens, kan uitwisselen met het oog op de toepassing van zijn belastingwetgeving. Dit Akkoord met de Caymaneilanden kadert in de voortzetting van dit proces.

6. Peer review

In september 2009 heeft het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen beslist om een systeem in te voeren waarmee kan geëvalueerd worden in welke mate de internationale standaard daadwerkelijk door de deelnemende Staten wordt toegepast. Dat systeem, “beoordeling door gelijken” genoemd (“*peer review*”) omdat het onderzoek geleid wordt, en de beoordeling gebeurt, door vertegenwoordigers van Staten die deelnemen aan het Mondiaal Forum, voorziet voor elke gecontroleerde Staat in twee onderzoeksfases.

La deuxième subdivision reprenait les “autres centres financiers”; c’est dans cette catégorie, créée pour les besoins de l’espèce, qu’avait été placée la Belgique. En effet, pour qu’un État puisse figurer dans la liste blanche, celui-ci devait avoir signé au moins douze accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard international. Or, début avril 2009, la Belgique ne pouvait se prévaloir que de la signature de la Convention avec les États-Unis.

La **troisième liste “noire”** regroupait les États ne s’étant pas encore engagés à appliquer le standard international. Cette liste est, désormais, vide en raison de l’adhésion généralisée au standard international.

5. Conclusion par la Belgique d’accords d’échange de renseignements

La Belgique, désireuse de quitter la deuxième liste, a alors intensifié les efforts entrepris depuis mars 2009 pour signer le plus rapidement possible des accords internationaux permettant l’échange de renseignements bancaires.

Grâce à ces efforts, la Belgique a signé dans un délai très court 12 accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard international. Ce faisant, la Belgique est reprise, depuis le 17 juillet 2009, dans la liste “blanche” des États qui ont déjà substantiellement mis en œuvre le standard international.

Le Gouvernement a poursuivi le processus entamé en mars 2009 afin qu’à terme la Belgique puisse échanger des renseignements, y compris des renseignements bancaires, avec la plupart des pays – et en tout cas avec tous les paradis fiscaux – en vue d’appliquer sa législation fiscale. Le présent Accord avec les Îles Caïmans s’inscrit dans la poursuite de ce processus.

6. Peer Review

En septembre 2009, le Forum Mondial sur la transparence et l’échange de renseignements a décidé de mettre en place un dispositif permettant d’évaluer l’effectivité de la mise en œuvre du standard international par les États participants. Ce dispositif, appelé “examen par les pairs” (“*peer review*”) en raison du fait qu’il est piloté par des représentants d’États participant au Forum Mondial qui procèdent à l’évaluation, prévoit, pour chaque État supervisé, deux phases d’examen.

De 1e fase bestaat uit een analyse van het juridisch en reglementair kader dat door de betrokken Staat gecreëerd werd met het oog op het uitwisselen van inlichtingen. Voor België heeft die 1e fase plaatsgevonden in het 2de semester van 2010. Het evaluatie-rapport werd in april 2011 gepubliceerd. Dat rapport was gebaseerd op de situatie in november 2010. Het stelde een leemte vast in de Belgische interne wetgeving met betrekking tot de internationale uitwisseling van bankinformatie en spoorde België aan om zo snel mogelijk de ratificatieprocedures af te ronden van een significant aantal akkoorden dat reeds door België werd ondertekend om te voldoen aan de internationale standaard². De regering heeft het risico niet willen lopen dat de desbetreffende ratificatieprocedures niet tijdig afgerond zouden kunnen worden als gevolg van de kwalificatie van de nieuwe verdragsinstrumenten als gemengde verdragen. Ze heeft via de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (BS van 6 mei 2011) een wijziging van artikel 322 WIB 92 ingevoerd die toelaat vanaf 1 juli 2011 op grond van het bestaande netwerk van belastingverdragen met meer dan 80 partnerlanden bankinformatie uit te wisselen. Op aandringen van België werd op 12 september 2011 een aanvullend rapport gepubliceerd. Daarin wordt geconcludeerd dat het juridisch en reglementair kader in België ter zake voldoet³. De 2de fase van het onderzoek heeft in het 2de semester van 2012 plaatsgevonden en had betrekking op de manier waarop het juridisch en reglementair kader in België concreet functioneert. Het evaluatierapport van deze fase werd op 11 april 2013 gepubliceerd. Ook in dit rapport wordt België aangemaand om de ondertekende akkoorden die aan de internationale standaard beantwoorden zo snel mogelijk te ratificeren en zijn netwerk van verdragen waarin de internationale standaard voor de uitwisseling van inlichtingen is opgenomen verder uit te breiden.

Tot slot heeft het Mondiaal Forum op 22 november 2013 een score toegekend aan de rapporten van de 50 landen die op dat tijdstip beide fases van de evaluatie doorlopen hadden. Naast de scores die voor elk van de in het rapport beoordeelde elementen werden toegekend, werd er ook een globale score gegeven.

Voor de Caymaneilanden heeft de 1^e fase plaatsgevonden in het 1^e semester van 2010. Het rapport van die eerste fase werd op 17 november 2010 gepubliceerd en op 12 september 2011 werd een aanvullend rapport gepubliceerd³. Uit die rapporten blijkt evenwel dat er niet voldoende dwingende maatregelen zijn

La 1re phase consiste en l'analyse du cadre juridique et réglementaire mis en place par l'État considéré aux fins de l'échange de renseignements. En ce qui concerne la Belgique, cette 1re phase a eu lieu durant le 2ème semestre 2010. Le rapport d'évaluation a été publié en avril 2011. Ce rapport était basé sur la situation en novembre 2010. Il constatait une lacune dans la législation interne belge concernant l'échange international d'informations bancaires et incitait la Belgique à terminer aussi rapidement que possible les procédures de ratification d'un nombre significatif d'accords déjà signés par la Belgique afin de satisfaire au standard international². Le Gouvernement n'a pas voulu courir le risque de voir les procédures de ratification concernées ne pas être terminées à temps en raison de la qualification de traités mixtes des nouveaux instruments conventionnels. Il a donc introduit, par le biais de la loi du 14 avril 2011 portant des dispositions diverses (MB du 6 mai 2011), une modification de l'article 322 CIR 92 qui permet, depuis le 1er juillet 2011, d'échanger des informations bancaires avec plus de 80 pays partenaires sur la base du réseau existant de traités fiscaux. Sur l'insistance de la Belgique, un rapport complémentaire a été publié le 12 septembre 2011. Celui-ci conclut que le cadre juridique et réglementaire belge en la matière est suffisant³. La 2ème phase de cet examen a eu lieu durant le 2ème semestre 2012 et portait sur la manière dont le cadre juridique et réglementaire mis en place par la Belgique fonctionne concrètement. Le rapport d'évaluation de cette phase a été publié le 11 avril 2013³. Ce rapport recommande également à la Belgique de ratifier aussi rapidement que possible les accords signés qui satisfont au standard international et de continuer à élargir son réseau de traités reprenant le standard international d'échange de renseignements.

Le 22 novembre 2013, le Forum Mondial a enfin attribué un score aux rapports des 50 pays qui ont déjà subi à l'heure actuelle les deux phases de l'évaluation. Un score global a été accordé en plus des scores attribués pour chacun des éléments jugés dans le rapport.

En ce qui concerne les Iles Caïmans, la 1re phase a eu lieu durant le premier semestre 2010. Le rapport de cette première phase a été publié le 17 novembre 2010 et un rapport complémentaire a été publié le 12 septembre 2011³. Il ressort toutefois de ces rapports qu'il n'y a pas suffisamment de mesures

² Dat rapport kan geraadpleegd worden op de website van de OESO: <http://eoi-tax.org/jurisdictions/BE#p2>.

³ Beide rapporten kunnen geraadpleegd worden op de volgende website http://eoi-tax.org/jurisdictions/KY#previous_ky.

² Ce rapport peut être consulté sur le site internet de l'OCDE: <http://eoi-tax.org/jurisdictions/BE#p2>.

³ Ces deux rapports peuvent être consultés sur le site internet suivant: http://eoi-tax.org/jurisdictions/KY#previous_ky.

om de vennootschappen, trusts en partnerships te verplichten de inlichtingen aangaande de eigendom en de identiteit te bewaren en de boekhoudkundige bescheiden lang genoeg te bewaren. Er wordt bijgevolg de Caymaneilanden aanbevolen hun wetgeving ter zake aan te passen en hun netwerk van uitwisseling van inlichtingen verder uit te bouwen. De tweede fase van het onderzoek, die betrekking heeft op de manier waarop het juridisch en reglementair kader in de Caymaneilanden concreet functioneert, heeft de tweede helft van 2012 plaatsgehad. Bij die tweede fase hebben de beoordelaars ook onderzocht of de Caymaneilanden rekening gehouden hadden met de aanbevelingen die waren opgenomen in het rapport van fase 1. Het rapport werd op 11 april 2013 gepubliceerd⁴ en vervangt de vorige rapporten van 2010 en 2011. Daarin wordt de Caymaneilanden aanbevolen zich ervan te verzekeren dat de inlichtingen aangaande de eigenaars van aandelen aan toonder daadwerkelijk in alle omstandigheden beschikbaar zijn en dat zijn bevoegdheden inzake toezicht en sancties in de praktijk voldoende uitgeoefend worden om de voldoen aan de juridische vereisten die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de inlichtingen aangaande de eigendom en de identiteit alsmede de boekhoudkundige bescheiden beschikbaar zijn.

Zoals België behoren de Caymaneilanden tot de 50 landen die eind november 2013 een score gekregen hebben van het Mondiaal Forum. De Caymaneilanden hebben de score "largely compliant" gekregen (hetgeen overeenstemt met het cijfer net onder het maximum). Voor 8 van de 10 elementen hebben de Caymaneilanden de maximale score ("*compliant*") gekregen, terwijl ze voor 2 elementen (de beschikbaarheid van inlichtingen aangaande de eigendom en de boekhouding) het cijfer net onder het maximum (hetzij "*highly compliant*") kregen.

B. Europese juridische context

De lidstaten van de Europese Unie hebben hun bevoegdheid inzake directe belastingen behouden, zelfs indien de Europese Gemeenschap in principe over een samenlopende bevoegdheid beschikt krachtens artikel 115 van het Verdrag. De Raad stelt inderdaad met eenparigheid van stemmen richtlijnen vast voor het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten die rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de gemeenschappelijke markt. Tot nu toe werd van deze samenlopende bevoegdheid slechts op relatief beperkte wijze gebruik gemaakt. Bovendien hebben de door de Raad uitgevaardigde richtlijnen in principe enkel betrekking op

contraignantes pour obliger les sociétés, *trusts* et *partnerships* à conserver les renseignements concernant la propriété et l'identité, ainsi que pour conserver les documents comptables sur une période suffisamment longue. Il est dès lors recommandé aux Iles Caïmans d'adapter leur législation en la matière et de continuer à développer leur réseau d'échange de renseignements. La 2ème phase de l'examen, qui porte sur la manière dont le cadre juridique et réglementaire fonctionne concrètement aux Iles Caïmans, a eu lieu durant la deuxième moitié de 2012. Lors de cette deuxième phase, les évaluateurs ont aussi vérifié si les Iles Caïmans avaient tenu compte des recommandations contenues dans le rapport de la phase I. Le rapport a été publié le 11 avril 2013⁴ et remplace les rapports précédents de 2010 et 2011. Celui-ci recommande aux Iles Caïmans de s'assurer que l'information concernant les propriétaires d'actions au porteur sont effectivement disponibles en toutes circonstances et que ses compétences en matière de surveillance et de sanction sont suffisamment exercées dans la pratique pour soutenir les exigences juridiques qui assurent la disponibilité des informations au sujet de la propriété et de l'identité ainsi que la disponibilité des documents comptables.

Comme la Belgique, les Iles Caïmans font partie des 50 pays qui ont obtenu un score du Forum Mondial fin novembre 2013. Les Iles Caïmans ont obtenu le score "largely compliant" (ce qui correspond à la note juste inférieure au maximum). Pour 8 des 10 éléments, les Iles Caïmans ont obtenu le score maximal ("*compliant*"), alors que pour 2 éléments (la disponibilité de l'information au sujet de la propriété et de la comptabilité) les Iles Caïmans ont reçu la note juste inférieure au maximum (soit "*highly compliant*").

B. Contexte juridique européen

Les États membres de l'Union européenne ont conservé leurs compétences à l'égard des impôts directs, même si la Communauté européenne dispose d'une compétence concurrente de principe en vertu de l'article 115 du Traité. Le Conseil, statuant à l'unanimité, arrête, en effet, des directives pour le rapprochement des dispositions législatives, réglementaires et administratives des États membres qui ont une incidence directe sur l'établissement ou le fonctionnement du marché commun. Jusqu'à présent, cette compétence concurrente n'a été mise en œuvre que de manière relativement limitée. En outre, les directives arrêtées par le Conseil n'intéressent, en principe, que les opérations

⁴ Dat rapport kan geraadpleegd worden op de volgende website: <http://eoi-tax.org/jurisdictions/BM#p2>.

⁴ Ce rapport peut être consulté sur le site internet suivant: <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BM#p2>.

de verrichtingen tussen inwoners van verschillende lidstaten. De betrekkingen tussen lidstaten en derde Staten worden nauwelijks beoogd.

Richtlijn 2003/48/EG van 3 juni 2003 betreft de belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling (de “spaarrichtlijn”). Het doel van die richtlijn is te verzekeren dat de interest die in een lidstaat wordt toegekend aan uiteindelijk gerechtigden die natuurlijke personen zijn en die hun fiscale woonplaats in een andere lidstaat hebben, daadwerkelijk overeenkomstig het binnenlands recht van laatstgenoemde lidstaat belast wordt. De Richtlijn raadt aan om daartoe een beroep te doen op de automatische uitwisseling van inlichtingen. In het kader van die Richtlijn, en om een kapitaalvlucht naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie te voorkomen, heeft de Europese Commissie akkoorden gesloten met Zwitserland, Liechtenstein, San Marino, Monaco en Andorra opdat die landen maatregelen zouden invoeren van gelijke strekking als die welke opgenomen zijn in de Richtlijn. Tegelijkertijd heeft elk van de lidstaten gelijksoortige akkoorden gesloten met de afhankelijke of geassocieerde gebieden van het Verenigd Koninkrijk en van Nederland (de Kanaaleilanden, het Eiland Man, en verscheidene gebieden in de Caraïben (daaronder begrepen de Caymaneilanden)). De werkingssfeer van de automatische uitwisseling van inlichtingen die door de “spaarrichtlijn” en door voornoemde akkoorden wordt ingesteld, blijft evenwel beperkt wegens het feit dat die rechtsinstrumenten slechts de interest beogen die wordt betaald aan natuurlijke personen. Die werkingssfeer botst niet met de werkingssfeer van dit Akkoord.

Bovendien regelt de nieuwe richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG, de uitwisseling tussen de lidstaten van inlichtingen die naar verwachting relevant zullen zijn voor de toepassing en de tenuitvoerlegging van hun interne belastingwetgeving. Die nieuwe richtlijn, die op 11 maart 2011 in werking getreden is, vervangt richtlijn 77/799/EEG door het invoeren van de door de OESO uitgewerkte internationale standaard inzake uitwisseling van fiscale gegevens.

Die nieuwe richtlijn bevat een hoofdstuk over de betrekkingen met derde landen. Op grond van de bepalingen van artikel 24 van die richtlijn, mogen inlichtingen die werden verkregen van een derde land – voor zover een akkoord met dat derde land zulks toestaat – doorgegeven worden aan andere lidstaten van de Europese Unie voor dewelke die inlichtingen van nut kunnen zijn. Omgekeerd mogen inlichtingen die werden verkregen van een andere lidstaat onder bepaalde voorwaarden doorgegeven worden aan een derde land. Artikel 1 van

entre résidents d’États membres différents. Les relations entre États membres et États tiers ne sont que peu concernées.

La directive 2003/48/CE du 3 juin 2003 concerne la fiscalité des revenus de l’épargne sous forme de paiements d’intérêts (“directive épargne”). Celle-ci vise à garantir que les intérêts alloués dans un État membre à des bénéficiaires effectifs, personnes physiques, qui ont leur résidence fiscale dans un autre État membre soient imposés effectivement selon le droit interne de ce dernier État membre. Pour ce faire, la directive préconise le recours à l’échange automatique de renseignements. Dans le cadre de cette directive et en vue d’éviter une fuite des capitaux vers des pays non membres de l’Union européenne, la Commission européenne a conclu des accords avec Andorre, le Liechtenstein, Monaco, Saint-Marin et la Suisse afin que ceux-ci adoptent des mesures équivalentes à celles figurant dans la directive. Parallèlement, chacun des États membres a conclu des accords semblables avec les territoires dépendants ou associés du Royaume-Uni et des Pays-Bas (îles anglo-normandes, île de Man et divers territoires des Caraïbes (y compris les îles Caïmans)). Le champ d’application de l’échange automatique d’informations que mettent en place la “directive épargne” et les accords précités est cependant limité en raison du fait que ces instruments juridiques ne visent que les intérêts payés à des personnes physiques. Ce champ d’application n’entre pas en conflit avec le champ d’application du présent Accord.

Par ailleurs, la nouvelle directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et abrogeant la directive 77/799/CEE organise l’échange entre les États membres des informations vraisemblablement pertinentes pour l’administration et l’application de leur législation fiscale interne. Cette nouvelle directive, entrée en vigueur le 11 mars 2011, remplace la directive 77/799/CEE en intégrant le standard international d’échange de renseignements fiscaux élaboré par l’OCDE.

Cette nouvelle directive comporte un chapitre relatif aux relations avec les pays tiers. En vertu des dispositions de l’article 24 de cette directive, des informations reçues d’un pays tiers peuvent – pour autant qu’un accord avec ce pays tiers l’autorise – être transmises à d’autres États membres de l’Union européenne auxquels ces informations peuvent être utiles. Inversement, des informations reçues d’un autre État membre peuvent, à certaines conditions, être transmises à un pays tiers. Il est expressément stipulé à l’article premier

de richtlijn stelt uitdrukkelijk dat de richtlijn geen afbreuk doet aan het feit dat de lidstaten al hun verplichtingen moeten nakomen aangaande een meer uitgebreide administratieve samenwerking die kan voortvloeien uit andere rechtsinstrumenten, met inbegrip van eventuele bilaterale of multilaterale akkoorden.

Tot slot heeft de Europese Commissie op 28 april 2009 een mededeling aangenomen waarin de maatregelen worden geïnventariseerd die de lidstaten zouden moeten nemen ter bevordering van het “goed bestuur” in belastingzaken (zijnde de transparantie en de uitwisseling van inlichtingen verbeteren en verder vooruitgaan op de weg van eerlijke concurrentie in belastingzaken).

C. Sociaal-economische impact

Dit Akkoord, dat beperkt is tot de uitwisseling van fiscale inlichtingen op verzoek, zal op sociaal-economisch vlak geen impact hebben in België.

D. Technische bepalingen

Het Akkoord is grotendeels gebaseerd op het OESO-Model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden. Dat model werd ontwikkeld door een werkgroep van het Mondiaal Forum van de OESO voor een effectieve uitwisseling van inlichtingen. Die werkgroep was samengesteld uit vertegenwoordigers van zowel OESO-lidstaten als van landen of jurisdicties die geen lid zijn van de OESO, maar die zich ertoe verbonden hebben om zich aan te sluiten bij de internationale standaard inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen (de zogenaamde “coöperatieve jurisdicties”). De werkgroep kreeg de opdracht om een rechtsinstrument te ontwikkelen dat kon gebruikt worden voor het opstarten van een effectieve uitwisseling van inlichtingen met het oog op het OESO-initiatief inzake schadelijke belastingpraktijken. Het OESO-Model dat uit die werkzaamheden ontstaan is, maakt de vereiste norm uit voor een effectieve uitwisseling van inlichtingen. Tijdens de onderhandelingen over dit Akkoord hebben de onderhandelaars zich uiteraard op dit OESO-Model gebaseerd⁵.

⁵ De tekst van dat OESO-Model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden alsmede de commentaar bij dit Model van akkoord kunnen worden geraadpleegd op de site van de OESO: www.oecd.org/dataoecd/41/18/33977677.pdf.

de la directive que celle-ci ne porte pas atteinte à l'exécution de toute obligation des États membres quant à une coopération administrative plus étendue qui résulterait d'autres instruments juridiques, y compris d'éventuels accords bilatéraux ou multilatéraux.

Enfin, la Commission européenne a adopté le 28 avril 2009 une communication dans laquelle sont recensées les mesures que les États membres devraient prendre pour promouvoir la “bonne gouvernance” dans le domaine fiscal (c'est-à-dire améliorer la transparence et l'échange d'informations et progresser sur la voie de la concurrence loyale en matière fiscale).

C. Impact socio-économique

Le présent Accord, qui est limité à l'échange de renseignements fiscaux sur demande, n'aura aucun impact socio-économique en Belgique.

D. Dispositions techniques

L'Accord s'inspire largement du Modèle OCDE d'accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale. Ce Modèle a été élaboré par un groupe de travail du Forum Mondial de l'OCDE pour un échange effectif de renseignements. Ce groupe de travail était composé de représentants tant de pays membres de l'OCDE que de pays ou juridictions non-membres mais s'étant engagés à adhérer au standard international de transparence et d'échange de renseignements (les juridictions dites “coopératives”). Le groupe de travail avait reçu pour mandat d'élaborer un instrument juridique pouvant être utilisé pour mettre en place un échange effectif de renseignements aux fins de l'initiative de l'OCDE concernant les pratiques fiscales dommageables. Le Modèle OCDE issu de ces travaux représente la norme requise pour un échange effectif de renseignements. Lors de la négociation du présent Accord, les négociateurs se sont naturellement basés sur ce Modèle OCDE⁵.

⁵ Le texte de ce Modèle OCDE d'accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale ainsi que le commentaire de ce Modèle d'accord peuvent être consultés sur le site Internet de l'OCDE (www.oecd.org/dataoecd/41/18/33977677.pdf).

1. Artikel 1 (Doel en werkingssfeer van het Akkoord)

Het Akkoord heeft tot doel inlichtingen uit te wisselen die “relevant zijn” voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving van de overeenkomstsluitende Partijen met betrekking tot de belastingen en belastingaangelegenheden waarop dit Akkoord van toepassing is.

Die bijstand omvat in ieder geval de inlichtingen die relevant zijn voor de bepaling, de vestiging en de invordering van die belastingen, voor de invordering en de tenuitvoerlegging van belastingvorderingen, of voor het instellen van onderzoeken of vervolgingen inzake belastingaangelegenheden. De bijstand heeft betrekking op elke persoon (inwoner of niet-inwoner) die in één van beide overeenkomstsluitende Partijen onderworpen is aan een in artikel 3 bedoelde belasting.

De inlichtingen worden uitgewisseld overeenkomstig de bepalingen van het Akkoord en worden behandeld op de wijze waarin artikel 8 (Vertrouwelijkheid) voorziet.

Tot slot verzekert artikel 1 de toepassing van de rechten en waarborgen waarin de wetgeving en administratieve praktijk van de aangezochte Partij voor personen voorziet. Dit moet echter steeds worden afgewogen tegen een effectieve en efficiënte uitwisseling van inlichtingen. Dit is bijvoorbeeld het geval waar het de administratieve praktijk betreft waarbij een belastingplichtige op de hoogte moet worden gebracht van het verzoek om inlichtingen van de andere Partij. Het Akkoord staat de toepassing van deze praktijk in principe niet in de weg. Toch zal de voorafgaande meldingsplicht onder meer niet mogen worden toegepast indien er daardoor niet kan worden voldaan aan een verzoek bij hoogdringendheid of nog indien de kans bestaat dat de belastingplichtige daardoor kan anticiperen op toekomstige onderzoeksdaden van de verzoekende Partij en aldus de inspanningen van die Partij tenietdoet.

2. Artikel 2 (Rechtsgebied)

Artikel 2 bepaalt dat de aangezochte Partij niet gehouden is inlichtingen te verstrekken die niet in het bezit zijn van haar autoriteiten, noch in het bezit zijn van of onder toezicht staan van, of verkrijgbaar zijn door, personen die zich binnen het rechtsgebied van die Partij bevinden.

De uitdrukking “autoriteiten” zoals gebruikt in dit artikel dient ruim te worden geïnterpreteerd. Zij beoogt de belastingautoriteiten (op het niveau van de federale overheid en van de betrokken gefedereerde entiteiten) maar ook alle openbare diensten, instellingen en inrichtingen

1. Article 1 (Objet et champ d'application de l'Accord)

L'Accord a pour objet l'échange de renseignements “pertinents” pour administrer ou appliquer la législation interne des Parties contractantes relative aux impôts et matières fiscales visés par l'Accord.

Cette assistance couvre, en tout cas, les renseignements pertinents pour la détermination, l'établissement et la perception de ces impôts, pour le recouvrement et l'exécution des créances fiscales, ou pour les enquêtes ou poursuites en matière fiscale. Elle concerne toute personne (résident ou non-résident) soumise dans une des deux Parties contractantes à un impôt visé à l'article 3.

Les renseignements sont échangés conformément aux dispositions de l'Accord et traités selon les modalités prévues à l'article 8 (Confidentialité).

Enfin, l'article 1er garantit l'application des droits et protections dont bénéficient les personnes en vertu de la législation et de la pratique administrative de la Partie requise. Ceci doit toutefois toujours être apprécié dans la perspective d'un échange de renseignements effectif et efficace. Tel sera, par exemple, le cas en ce qui concerne la pratique administrative selon laquelle un contribuable doit être informé de la demande de renseignements de l'autre Partie. En principe, l'Accord n'empêche pas l'application de cette pratique. Néanmoins, cette obligation de notification préalable ne pourra pas être appliquée, notamment, si elle empêche de satisfaire à une demande très urgente ou encore si elle permet au contribuable d'anticiper des actes d'investigation ultérieurs de la Partie requérante et de réduire ainsi à néant les efforts de cette Partie.

2. Article 2 (Compétence)

L'article 2 précise que la Partie requise n'est pas tenue de fournir des renseignements qui ne sont ni détenus par ses autorités, ni en la possession ou sous le contrôle de personnes relevant de sa compétence territoriale, ou qui ne peuvent être obtenus par des personnes relevant de sa compétence territoriale.

Le terme “autorités” utilisé dans cet article s'interprète de manière large. Il vise les autorités fiscales (au niveau de l'autorité fédérale et des entités fédérées concernées) mais aussi tous les services, établissements et organismes publics qui sont notamment tenus de

die inzonderheid verplicht zijn alle inlichtingen waarover zij beschikken te verstrekken aan de ambtenaren die belast zijn met de vestiging of de invordering van belastingen.

De verplichting om inlichtingen te verstrekken wordt niet beperkt door de woonplaats of de nationaliteit van de persoon waarmee de inlichtingen verband houden of door de woonplaats of de nationaliteit van de persoon die in het bezit is van de inlichtingen.

3. Artikel 3 (Belastingen waarop het Akkoord van toepassing is)

Wat België betreft is het Akkoord van toepassing op de belastingen van elke soort of benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Partijen of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan. Hierdoor is het een gemengd verdrag.

Voor België beoogt het Akkoord dus alle belastingen, ongeacht hun soort of benaming, die door de Federale Staat en door de andere beleidsniveaus worden geheven, dit wil zeggen:

— de federale belastingen (de vier inkomstenbelastingen, de belasting over de toegevoegde waarde, de douane- en accijnsrechten, enz.);

— de plaatselijke en gewestelijke belastingen, taksen, enz. voor dewelke de Federale Staat instaat voor de dienst (bvb. de opcentiemen, de successierechten, enz.);

— alle belastingen, taksen,... die rechtstreeks door de gefedereerde entiteiten of lokale overheden geheven worden (bvb. de onroerende voorheffing die door het Vlaams Gewest geheven wordt, de belasting op de spelen en weddenschappen die door het Waals Gewest geheven wordt, enz.).

Ondanks het feit dat het toepassingsgebied van het Akkoord zich uitstrekt tot belastingen geheven door of voor rekening van verschillende bestuursniveaus (federaal, gewesten en gemeenschappen) zal de communicatie met de partnerstaat voor wat de uitwisseling van inlichtingen betreft voor alle beoogde belastingen verlopen via één enkel (centraal) contactpunt. De organisatie en concrete werking van dit contactpunt, alsook de samenwerking tussen dit contactpunt en alle betrokken beleidsniveaus, zullen onderwerp zijn van een samenwerkingsakkoord waarvan de inhoud op dit ogenblik wordt uitgewerkt. Dat samenwerkingsakkoord zal niet enkel slaan op inlichtingen die worden uitgewisseld in het kader van een bilateraal verdrag (verdrag ter

fournir aux fonctionnaires chargés de l'établissement ou du recouvrement des impôts tous renseignements en leur possession.

L'obligation de fournir les renseignements n'est pas limitée du fait de la résidence ou de la nationalité de la personne à laquelle les renseignements se rapportent ou du fait de la résidence ou de la nationalité de la personne qui les détient.

3. Article 3 (Impôts visés)

L'Accord couvre les impôts de toute nature ou dénomination établis pour le compte des Parties contractantes, ou de leurs subdivisions politiques ou collectivités locales, en ce qui concerne la Belgique. Il s'agit dès lors d'un traité mixte.

Pour la Belgique, l'Accord vise donc tous les impôts, quelle que soit leur nature ou leur dénomination, qui sont perçus par l'État fédéral et par les autres niveaux de pouvoir, c'est-à-dire:

— les impôts fédéraux (les quatre impôts sur les revenus, la taxe sur la valeur ajoutée, les droits de douane et d'accises, etc.);

— les impôts, taxes, etc. locaux et régionaux dont le service est assuré par l'État fédéral (p.ex. les centimes additionnels, les droits de succession, etc.);

— tous les impôts, taxes, etc. perçus directement par les entités fédérées ou les pouvoirs locaux (p.ex. le pré-compte immobilier perçu par la Région flamande, la taxe sur les jeux et paris perçue par la Région wallonne, etc.).

Bien que le champ d'application de l'Accord s'étende aux impôts perçus par ou pour le compte de différents niveaux de pouvoir (Fédéral, Régions et Communautés), la communication avec l'État partenaire, en ce qui concerne l'échange de renseignements pour tous les impôts visés, se fera via un seul point de contact (central). L'organisation et le fonctionnement concret de ce point de contact, ainsi que la collaboration entre ce point de contact et tous les niveaux de pouvoir concernés, feront l'objet d'un accord de coopération dont le contenu est actuellement en cours d'élaboration. Cet accord de coopération portera non seulement sur les renseignements échangés dans le cadre d'un traité bilatéral (convention préventive de la double imposition

vermijding van dubbele belasting of akkoord inzake de uitwisseling van fiscale inlichtingen) maar zal ook de gegevensuitwisseling regelen die gebeurt in het kader van de Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en in het kader van het Multilateraal Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden van de OESO en de Raad van Europa.

4. Artikel 4 (Begripsbepalingen)

Artikel 4 geeft een definitie van sommige in het Akkoord gebruikte begrippen.

Het gaat doorgaans om gebruikelijke definities. Sommige ervan komen eveneens voor in de algemene belastingovereenkomsten die betrekking hebben op de inkomstenbelastingen. Waar nodig worden die definities hierna beknopt uitgelegd bij de artikels waarin de gedefinieerde begrippen gebruikt worden.

Met betrekking tot de definitie van de “bevoegde autoriteit” in het geval van België, wordt de aandacht er evenwel op gevestigd dat het ingevolge het gemengde karakter gaat om de minister van Financiën van de federale regering en/of zijn collega van de regering van een gewest en/of zijn collega van een gemeenschap, of de gemachtigde vertegenwoordiger(s) van de betrokken minister(s), naargelang het geval vereist.

5. Artikel 5 (Uitwisseling van inlichtingen op verzoek)

Paragraaf 1 geeft de algemene regel volgens dewelke de aangezochte Partij ertoe gehouden is inlichtingen op verzoek te verstrekken ten behoeve van de in artikel 1 bedoelde doeleinden. Deze paragraaf geeft duidelijk aan dat het Akkoord uitsluitend van toepassing is op de uitwisseling van inlichtingen op verzoek (dat wil zeggen indien de gevraagde inlichtingen betrekking hebben op een specifieke controle, een specifiek verhoor of onderzoek) en niet van toepassing is op de automatische of spontane uitwisseling van inlichtingen.

Ook het OESO-Model van Akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, waarop dit Akkoord gebaseerd is, beoogt uitsluitend de uitwisseling van inlichtingen op verzoek. De werkzaamheden van de OESO waren er inderdaad op gericht normen voor de uitwisseling van inlichtingen in te stellen die in de hele wereld kunnen worden toegepast en die door alle financiële centra en alle “belastingparadijzen” kunnen worden goedgekeurd. Om dat te bereiken streeft het OESO-Model naar een passend evenwicht tussen enerzijds de noodzaak de toegang tot betrouwbare financiële inlichtingen vast te

ou accord d'échange de renseignements fiscaux) mais réglera également l'échange d'informations dans le cadre de la directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et dans le cadre de la Convention multilatérale concernant l'assistance administrative mutuelle en matière fiscale de l'OCDE et du Conseil de l'Europe.

4. Article 4 (Définitions)

L'article 4 définit certains termes utilisés dans l'Accord.

D'une manière générale, il s'agit de définitions usuelles. Certaines d'entre elles figurent également dans les conventions fiscales générales concernant l'impôt sur le revenu. Si nécessaire, ces définitions sont brièvement explicitées, ci-après, dans le cadre des articles dans lesquels les termes définis sont utilisés.

En ce qui concerne la définition de l'“autorité compétente” dans le cas de la Belgique, l'attention est toutefois attirée sur le fait que, étant donné le caractère mixte de l'Accord, il s'agira selon le cas du ministre des Finances du Gouvernement fédéral et/ou de son collègue du Gouvernement d'une Région et/ou d'une Communauté, ou du (ou des) représentant(s) autorisé(s) du (ou des) ministre(s) concerné(s).

5. Article 5 (Echange de renseignements sur demande)

Le Paragraphe 1 pose la règle générale selon laquelle la Partie requise est tenue de fournir des renseignements sur demande aux fins énoncées à l'article 1er. Ce paragraphe indique clairement que l'Accord s'applique uniquement à l'échange de renseignements sur demande (c'est-à-dire lorsque les informations demandées se rapportent à un contrôle, une audition ou une enquête spécifiques) et ne s'applique pas à l'échange automatique ou spontané de renseignements.

Le Modèle OCDE d'accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale, dont le présent Accord s'inspire, ne vise également que l'échange de renseignements sur demande. Les travaux de l'OCDE visaient, en effet, à établir des normes d'échange de renseignements applicables au niveau mondial et que tous les centres financiers et tous les “paradis fiscaux” soient en mesure d'accepter. Pour ce faire, le Modèle OCDE vise à assurer un équilibre approprié entre, d'une part, la nécessité d'établir l'accès à des informations financières fiables et, d'autre part, la nécessité d'éviter de faire peser sur les économies concernées des

leggen en anderzijds de noodzaak te vermijden dat aan de economie van de betrokken landen lasten op het vlak van fiscale discipline zouden worden opgelegd die door deze landen worden beschouwd als zijnde te zwaar en zelfs onrealistisch.

De uitdrukking “inlichtingen” betekent elk feit, elke verklaring of elk document, in welke vorm ook.

Over het algemeen worden zowel de inlichtingen inzake niet strafrechtelijke belastingaangelegenheden als de inlichtingen inzake strafrechtelijke belastingaangelegenheden uitgewisseld. Het is niet noodzakelijk dat het gaat om een belastingaangelegenheid waarbij sprake is van een opzettelijke handeling (overtreding begaan met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden). Paragraaf 1 verduidelijkt in dit verband dat de inlichtingen moeten worden uitgewisseld, zelfs indien de onderzochte handelingen niet als strafrechtelijk misdrijf worden aangemerkt door de interne wetgeving van de aangezochte Partij.

Paragraaf 2 preciseert dat de aangezochte Partij moet handelen en alle passende middelen voor het verkrijgen van de gevraagde inlichtingen moet gebruiken en dat ze zich niet uitsluitend mag verlaten op de inlichtingen die in het bezit zijn van haar belastingadministratie, en dit zelfs indien de aangezochte Partij de inlichtingen niet nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden.

Een Partij kan ook specifiek vragen om inlichtingen te verstrekken in de vorm van getuigenverklaringen of gewaarmerkte afschriften van oorspronkelijke stukken, met name om te voldoen aan haar vereisten inzake bewijsvoering. In dat geval bepaalt paragraaf 3 dat de aangezochte Partij die inlichtingen enkel onder de gevraagde vorm moet verstrekken voor zover zulks op grond van haar nationale wetgeving is toegestaan.

Paragraaf 4 bepaalt uitdrukkelijk dat de overeenkomstsluitende Partijen de verplichting hebben ervoor te zorgen dat hun bevoegde autoriteiten voor de toepassing van artikel 1 of 2 de bevoegdheid hebben om de volgende inlichtingen op verzoek te verkrijgen en te verstrekken:

a) inlichtingen die in het bezit zijn van banken en andere financiële instellingen alsmede die welke in het bezit zijn van personen die werkzaam zijn in de hoedanigheid van vertegenwoordiger of van vertrouwenspersoon. De gevraagde bankgegevens zijn over het algemeen inlichtingen aangaande een rekening, financiële inlichtingen en inlichtingen aangaande verichtingen, alsmede inlichtingen omtrent de identiteit of de juridische structuur van rekeninghouders en

charges considérées par celles-ci comme trop lourdes, voire irréalistes, en matière de discipline fiscale.

Le terme “renseignement” signifie tout fait, énoncé ou document, quelle qu’en soit la forme.

D’une manière générale, les renseignements sont échangés aussi bien en matière fiscale non pénale qu’en matière fiscale pénale. Il ne doit pas s’agir nécessairement d’une affaire fiscale qui fasse intervenir un acte intentionnel (infraction commise dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire). Le paragraphe 1er précise, à cet égard, que les renseignements doivent être échangés même si les actes faisant l’objet d’une investigation ne sont pas constitutifs d’une infraction pénale suivant le droit interne de la Partie requise.

Le paragraphe 2 précise que la Partie requise devra agir et prendre toutes les mesures appropriées pour obtenir les renseignements demandés et ne pourra pas uniquement s’en remettre aux renseignements en la possession de son administration fiscale et ce, même si la Partie requise n’a pas besoin des renseignements à ses propres fins fiscales.

Une Partie peut aussi demander de manière spécifique que des renseignements lui soient fournis sous la forme de dépositions de témoins ou de copies certifiées conformes de documents originaux en vue, notamment, de répondre à ses exigences en matière de preuve. Dans ce cas, le paragraphe 3 stipule que la Partie requise ne doit fournir les renseignements sous la forme demandée que dans la mesure où son droit interne le permet.

Le paragraphe 4 stipule expressément que les Parties contractantes ont l’obligation de faire en sorte que leurs autorités compétentes aient le droit, aux fins visées aux articles 1 ou 2, d’obtenir et de fournir sur demande:

a) les renseignements détenus par les banques et autres institutions financières ainsi que ceux détenus par les personnes agissant en qualité de mandataire ou de fiduciaire. En général, les renseignements bancaires demandés sont des informations sur un compte, des informations financières et des informations sur des opérations ainsi que des informations sur l’identité ou la structure juridique des titulaires de comptes et des parties impliquées dans des opérations financières. Le

partijen die betrokken zijn bij financiële verrichtingen. De Commentaar bij artikel 5 van het OESO-Model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden stelt dat de uitdrukking “vertegenwoordiger” heel ruim is en alle soorten dienstverleners aan vennootschappen omvat (met inbegrip van bijvoorbeeld advocaten).

Nog steeds volgens die Commentaar wordt een persoon over het algemeen geacht werkzaam te zijn “in de hoedanigheid van een vertrouwenspersoon” wanneer die persoon transacties doet of fondsen of goederen beheert voor rekening van een andere persoon, waarmee hij een band heeft die aan de ene kant vertrouwen impliceert en noodzaakt en aan de andere kant goede trouw.

We herinneren eraan dat vanaf 1 juli 2011 artikel 322 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992, zoals gewijzigd door artikel 55 van de Wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen⁶, de Belgische fiscale administratie uitdrukkelijk toestaat om bij bank- wissel-, krediet- en spaarinstellingen alle inlichtingen op te vragen die nuttig kunnen zijn om het bedrag van de belastbare inkomsten van een belastingplichtige te bepalen wanneer een buitenlandse Staat om die inlichtingen vraagt conform de bepalingen van een van toepassing zijnd dubbelbelastingverdrag of van een ander internationaal akkoord (zoals het voorliggende Akkoord) in het kader waarvan de wederkerigheid is gewaarborgd.

b) inlichtingen met betrekking tot de eigendom van vennootschappen, deelgenootschappen (partnerships), gemeenschappelijke beleggingsstelsels, trusts, stichtingen, en andere personen; die inlichtingen hebben tot doel de verzoekende Partij in staat te stellen haar nationale wetgeving toe te passen, meer bepaald de bepalingen van die wetgeving die het mogelijk maken om vast te stellen wie de uiteindelijke eigenaar is van de aandelen, bewijzen van deelneming, belangen en andere rechten in die stelsels; de aangezochte Partij moet de inlichtingen met betrekking tot de eigendom aangaande alle personen in een eigendomsketen verstrekken vanaf het ogenblik dat die inlichtingen zich op haar grondgebied bevinden.

Paragraaf 4 verplicht de Partijen evenwel niet om inlichtingen in te winnen of te verstrekken met betrekking tot beursgenoteerde bedrijven of openbare gemeenschappelijke beleggingsstelsels, tenzij deze zonder onevenredige moeilijkheden kunnen worden verkregen.

⁶ Belgisch Staatsblad van 6 mei 2011, Editie 1, p. 26576.

commentaire sur l'article 5 du Modèle OCDE d'accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale précise que le terme “mandataire” est très large et couvre tous types de prestataires de services aux sociétés (y compris, par exemple, les avocats).

Toujours selon ce commentaire, on considère généralement qu'une personne agit “en qualité de fiduciaire” lorsque cette personne effectue des transactions ou gère des fonds ou des biens pour le compte d'une autre personne avec laquelle elle se trouve dans une relation qui implique et nécessite de la confiance d'une part et de la bonne foi de l'autre.

On rappelle que, depuis le 1er juillet 2011, l'article 322 du Code des impôts sur les revenus 1992, tel que modifié par l'article 55 de la loi du 14 avril 2011 portant des dispositions diverses⁶, permet expressément à l'administration fiscale belge de réclamer auprès des établissements de banque, de change, de crédit et d'épargne tout renseignement pouvant être utile pour déterminer le montant des revenus imposables d'un contribuable lorsque ces renseignements sont demandés par un État étranger conformément aux dispositions d'une convention préventive de la double imposition applicable ou d'un autre accord international (tel que le présent Accord) garantissant la réciprocité.

b) les renseignements concernant la propriété des sociétés, sociétés de personnes (*partnerships*), dispositifs de placement collectif, trusts, fondations, et autres personnes; ces renseignements visent à permettre à la Partie requérante d'appliquer sa législation interne, notamment les dispositions de cette législation permettant de déterminer quel est le propriétaire effectif des actions, parts, intérêts et autres droits dans ces dispositifs; la Partie requise doit fournir les renseignements en matière de propriété en ce qui concerne toutes les personnes qui font partie d'une chaîne de propriété à partir du moment où ces renseignements sont détenus sur son territoire.

Le paragraphe 4 n'oblige cependant pas les Parties à obtenir ou fournir des renseignements sur des sociétés cotées en bourse ou des dispositifs de placement collectif publics, à moins que ces renseignements puissent être obtenus sans susciter de difficultés disproportionnées.

⁶ Moniteur belge du 6 mai 2011, Edition 1, p. 26576.

Paragraaf 4 kan niet aldus worden uitgelegd dat de aangezochte Partij slechts verplicht zou zijn tot het verkrijgen en verstrekken van de inlichtingen die er uitdrukkelijk in vermeld zijn. Deze paragraaf beperkt immers niet de heel algemene verplichting die in paragraaf 1 is uiteengezet. Hij wil enkel de uitwisseling van inlichtingen effectief laten plaatsvinden, zelfs indien de wetgeving of de interne maatregelen van de aangezochte Partij haar verhinderen de in paragraaf 4 genoemde inlichtingen te verkrijgen.

Paragraaf 5 somt op welke gegevens moeten opgenomen zijn in het verzoek om inlichtingen. Het gaat om gegevens die de aangezochte Partij in staat stellen:

— na te gaan dat de gevraagde inlichtingen “naar verwachting relevant” zijn en dat het verzoek dus geen “fishing expedition” vormt;

— over voldoende gegevens te beschikken om de inlichtingen die nuttig zijn voor de verzoekende Partij gemakkelijk en snel te verzamelen bij de personen die ze in hun bezit kunnen hebben. De procedure van de uitwisseling van inlichtingen mag er immers niet toe leiden dat de last van het proces van de bepaling, de vestiging of de invordering van een belasting wordt doorgeschoven naar de aangezochte Partij; die last blijft in de eerste plaats behoren bij de verzoekende Partij. Vanuit die optiek moet de verzoekende Partij minstens melding kunnen maken van de identiteit van de persoon op wie de controle of het onderzoek betrekking heeft, het fiscale doel waarvoor de inlichtingen gevraagd worden en de redenen om aan te nemen dat de inlichtingen zich op het grondgebied van de aangezochte Partij bevinden.

Overeenkomstig paragraaf 6 moet de aangezochte Partij proberen de gevraagde inlichtingen zo snel mogelijk te verstrekken. Dienaangaande maakt paragraaf 2 van artikel 13 (Regeling voor onderling overleg) het mogelijk om in het kader van een administratieve regeling gedetailleerde procedures vast te leggen waardoor dat resultaat kan worden bereikt. Rekening houdend met de vrij gedetailleerde bepalingen van dit Akkoord, lijkt dergelijke regeling voor het moment niet nodig. Indien evenwel zou blijken dat de verzoeken van de Belgische bevoegde autoriteit niet met de gewenste snelheid en efficiëntie worden behandeld, zou de Belgische bevoegde autoriteit het initiatief nemen om dergelijke regeling te sluiten met de Caymaneilanden.

Daarnaast heeft het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden een programma opgesteld dat bestaat uit een collegiale toetsing (zie afdeling A, punt 6 hierboven). Samen met het risico op tegenmaatregelen voor rechtsgebieden die zich niet

Le paragraphe 4 ne saurait être interprété en ce sens que la Partie requise aurait uniquement l'obligation d'obtenir et de fournir les renseignements qui y sont expressément mentionnés. Ce paragraphe ne limite, en effet, pas l'obligation très générale énoncée au paragraphe 1er. Il vise uniquement à rendre l'échange de renseignements effectif même lorsque la législation ou les mesures internes de la Partie requise empêchent celle-ci d'obtenir les renseignements mentionnés au paragraphe 4.

Le paragraphe 5 énumère les mentions qui doivent figurer dans la demande de renseignements. Il s'agit de mentions qui permettent à la Partie requise:

— de vérifier que les renseignements demandés sont “vraisemblablement pertinents” et que la demande ne constitue, dès lors, pas une “fishing expedition”;

— de disposer de suffisamment d'éléments pour collecter facilement et rapidement les renseignements utiles à la Partie requérante auprès des personnes susceptibles de les détenir. La procédure d'échange de renseignements ne doit, en effet, pas avoir pour résultat de reporter sur la Partie requise la charge du processus de détermination, d'établissement, ou de perception d'une imposition; cette charge continue à incomber, en premier lieu, à la Partie requérante. Dans cette optique, il faut au moins que la Partie requérante puisse indiquer l'identité de la personne faisant l'objet d'un contrôle ou d'une enquête, le but fiscal dans lequel les renseignements sont demandés et les raisons qui donnent à penser que les renseignements se trouvent sur le territoire de la Partie requise.

Conformément au paragraphe 6, la Partie requise doit s'efforcer de fournir le plus rapidement possible les renseignements demandés. A cet égard, le paragraphe 2 de l'article 13 (Procédure amiable) permet d'établir, dans le cadre d'un arrangement administratif, des procédures détaillées permettant d'aboutir à ce résultat. Compte tenu des dispositions relativement détaillées du présent Accord, un tel arrangement ne paraît pas nécessaire dans l'immédiat. Toutefois, s'il devait s'avérer que les demandes de l'autorité compétente belge ne sont pas traitées avec toute la diligence et l'efficacité souhaitables, l'autorité compétente belge prendrait l'initiative de conclure un tel arrangement avec les Iles Caïmans.

Par ailleurs, le Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements en matière fiscale a mis en place un programme d'examen par les pairs (voir section A, point 6 ci-dessus). Ce programme ainsi que le risque de contre-mesures encouru par les juridictions qui ne respecteraient pas les normes d'échange de

houden aan de normen voor de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, die ze hebben onderschreven in het kader van een algemene belastingovereenkomst of van een akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, zou dit programma ervoor moeten zorgen dat de verbintenissen die werden aangegaan daadwerkelijk worden nageleefd.

6. Artikel 6 (Belastingcontroles in het buitenland)

Krachtens paragraaf 1 kan de aangezochte Partij, zonder dat zij daartoe verplicht is, toestaan dat vertegenwoordigers van de verzoekende Partij haar grondgebied betreden om personen te ondervragen en documenten te onderzoeken, met schriftelijke toestemming van de betrokken personen. De aangezochte Partij mag de voorwaarden vastleggen waaronder de controles plaatshebben. Het is bijvoorbeeld de aangezochte Partij die bepaalt of een vertegenwoordiger van de aangezochte Partij al dan niet aanwezig zal zijn tijdens het geheel van of een gedeelte van de gesprekken of controles.

De vertegenwoordigers van de verzoekende Partij kunnen in dit kader geen enkele dwangbevoegdheid uitoefenen om inlichtingen van de betrokken personen te verkrijgen. Die personen beslissen ongehinderd hoever ze gaan in hun medewerking.

Deze bepaling stelt de aangezochte Partij in staat de volledige zeggenschap te behouden over het onderzoeksproces van het bezoek ter plaatse. Deze procedure kan van belang zijn voor de personen die betrokken zijn bij het bezoek ter plaatse, door te vermijden dat ze afschriften van omvangrijke documenten moeten verstrekken om te voldoen aan een verzoek om inlichtingen.

Op grond van paragraaf 2 kan de aangezochte Partij, zonder dat zij daartoe verplicht is, toestaan dat vertegenwoordigers van de buitenlandse bevoegde autoriteit aanwezig zijn bij een belastingcontrole die door de aangezochte Partij op haar grondgebied wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen. De beslissing aangaande de aanwezigheid van buitenlandse vertegenwoordigers behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij.

Dit soort bijstand zou voornamelijk moeten worden gevraagd indien de verzoekende Partij van mening is dat de aanwezigheid van haar vertegenwoordigers bij de door de aangezochte Partij uitgevoerde controle zal bijdragen tot het oplossen van een interne belastingaangelegenheid (meer bepaald omdat de uitgevoerde

renseignements en matière fiscale qu'elles ont acceptées dans le cadre d'une convention fiscale générale ou d'un accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale devraient garantir que les engagements souscrits seront effectivement respectés.

6. Article 6 (Contrôles fiscaux à l'étranger)

En vertu du paragraphe 1er, la Partie requise peut, sans y être obligée, autoriser des représentants de la Partie requérante à entrer sur son territoire pour interroger des personnes et pour examiner des documents, avec le consentement écrit des personnes concernées. La Partie requise peut fixer les conditions dans lesquelles les contrôles se déroulent. Par exemple, c'est la Partie requise qui décide si un représentant de la Partie requise sera ou non présent lors de tout ou partie des entretiens ou contrôles.

Dans ce cadre, les représentants de la Partie requérante ne peuvent exercer aucun pouvoir de contrainte pour obtenir des renseignements des personnes concernées. Ces personnes décident librement de l'étendue de leur collaboration.

Cette disposition permet à la Partie requise de conserver la pleine maîtrise du dispositif de visite sur place. Cette procédure peut présenter un intérêt pour les personnes concernées par la visite sur place, en leur évitant de devoir fournir des copies de documents volumineux pour répondre à une demande de renseignements.

En vertu du paragraphe 2, la Partie requise peut, sans toutefois y être obligée, autoriser la présence de représentants de l'autorité compétente étrangère à l'occasion d'un contrôle fiscal conduit par la Partie requise sur son territoire, par exemple pour obtenir les renseignements demandés. La décision concernant la présence de représentants étrangers est exclusivement du ressort de l'autorité compétente de la Partie requise.

Ce type d'assistance devrait essentiellement être sollicité lorsque la Partie requérante estime que la présence de ses représentants lors du contrôle effectué par la Partie requise contribuera à la solution d'une affaire fiscale interne (notamment parce que le contrôle entrepris constitue un élément d'un dossier ayant des

controle een onderdeel is van een dossier dat in beide overeenkomstsluitende Partijen fiscale gevolgen heeft; dit is over het algemeen het geval wanneer het gaat om verrekenprijzen).

Paragraaf 3 legt de procedure vast die moet gevolgd worden wanneer een krachtens paragraaf 2 ingediend verzoek werd aanvaard door de aangezochte Partij. Alle beslissingen aangaande de modaliteiten voor het uitoefenen van de controle worden genomen door de aangezochte Partij die met de controle is belast.

7. Artikel 7 (Mogelijkheid een verzoek af te wijzen)

Artikel 7 bepaalt in welke situaties een aangezochte Partij mag weigeren om de door de andere overeenkomstsluitende Partij gevraagde inlichtingen te verstrekken:

— wanneer de verzoekende Partij ingevolge haar eigen recht of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden de inlichtingen niet zou kunnen verkrijgen (paragraaf 1);

— wanneer het verzoek, ondanks de verklaring van de verzoekende Partij, niet conform het Akkoord is ingediend (paragraaf 1);

— wanneer de inlichtingen niet zouden voldoen aan de vertrouwelijkheidsvereisten of een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen (paragraaf 2);

— wanneer het bekendmaken van de inlichtingen in strijd zou zijn met de openbare orde (paragraaf 4);

— wanneer door de inlichtingen de toepassing mogelijk wordt van een bepaling van de belastingwetgeving van de verzoekende Partij die discriminatie inhoudt van een burger van de aangezochte Partij ten opzichte van een burger van de verzoekende Partij die zich in dezelfde omstandigheden bevindt (deze beperking voegt het principe in, opgenomen in de overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting, waarbij discriminatie op basis van de nationaliteit verboden is met betrekking tot belastingaangelegenheden) (paragraaf 6).

Paragraaf 3 van dit artikel bepaalt dat het Akkoord een overeenkomstsluitende Partij niet verplicht tot het verstrekken van inlichtingen die vertrouwelijke communicatie tussen een cliënt en een advocaat of een andere erkende vertegenwoordiger zouden bekendmaken wanneer die communicatie plaatsvindt in het kader van het geven van juridisch advies of gebruikt wordt in het kader van een gerechtelijke actie.

Paragraaf 84 van de commentaar bij artikel 7 van het

répercussions fiscales dans les deux Parties contractantes; ce sera généralement le cas en matière de prix de transfert).

Le paragraphe 3 établit la procédure à suivre lorsqu'une demande présentée en vertu du paragraphe 2 a été acceptée par la Partie requise. Toutes les décisions relatives aux modalités d'exercice du contrôle sont prises par la Partie requise chargée du contrôle.

7. Article 7 (Possibilité de décliner une demande)

L'article 7 stipule dans quelles situations une Partie requise peut refuser de fournir les renseignements demandés par l'autre Partie contractante:

— lorsque la Partie requérante ne pourrait pas obtenir les renseignements en vertu de son droit interne ou dans le cadre normal de sa pratique administrative (paragraphe 1);

— lorsque, malgré la déclaration de la Partie requérante, la demande n'est pas soumise en conformité avec l'Accord (paragraphe 1);

— lorsque les renseignements ne respecteraient pas la confidentialité ou dévoileraient un secret commercial, industriel ou professionnel ou un procédé commercial (paragraphe 2);

— lorsque la communication des renseignements serait contraire à l'ordre public (paragraphe 4);

— lorsque les renseignements permettent d'appliquer une disposition de la législation fiscale de la Partie requérante qui est discriminatoire à l'encontre d'un citoyen de la Partie requise par rapport à un citoyen de la Partie requérante se trouvant dans les mêmes circonstances (cette limitation intègre le principe, contenu dans les conventions préventives de la double imposition, suivant lequel les discriminations fondées sur la nationalité sont interdites en matière fiscale) (paragraphe 6).

Le paragraphe 3 de cet article stipule que l'Accord n'oblige pas une Partie contractante à fournir des renseignements qui divulgueraient des communications confidentielles entre un client et un avocat ou un autre représentant agréé lorsque ces communications ont lieu dans le cadre de la fourniture d'un avis juridique ou sont utilisées dans le cadre d'une action judiciaire.

Le paragraphe 84 du commentaire sur l'article 7 du

OESO-model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden bepaalt dat van deze paragraaf mag worden afgeweken indien de wetgeving van de verzoekende Partij zodanig geformuleerd is dat er geen fiscale (strafrechtelijke) voorrechten bestaan in die Partij.

Tot slot schrijft paragraaf 5 van artikel 7 nog voor dat een aangezochte Partij niet mag weigeren inlichtingen te verstrekken om de loutere reden dat de belastingvoordering die aanleiding gaf tot het verzoek betwist wordt.

8. Artikel 8 (Vertrouwelijkheid)

Artikel 8 herneemt grosso modo de bepalingen inzake het vertrouwelijk karakter van de inlichtingen die zijn opgenomen in artikel 26 van het OESO-Model van belastingovereenkomst, dit ter bescherming van de gewettigde belangen van de belastingplichtigen.

Dit artikel staat evenwel toe dat die inlichtingen ter kennis worden gebracht van andere personen, entiteiten of autoriteiten (een buitenlandse entiteit daaronder begrepen) met de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij.

9. Artikel 9 (Kosten)

Tenzij anders overeengekomen, worden de indirecte kosten die voortkomen uit een verzoek voor informatie gedragen door de aangezochte Partij. De directe kosten (daaronder begrepen de kosten voor het aantrekken van externe adviseurs) die gemaakt worden om gevolg te geven aan een verzoek om informatie zullen gedragen worden door de verzoekende Partij.

Beide Partijen zullen regelmatig met elkaar overleg plegen aangaande dit artikel en zullen elkaar raadplegen wanneer de kosten in verband met een verzoek om inlichtingen naar alle waarschijnlijkheid hoog zullen oplopen.

10. Artikel 10 (Uitvoeringswetgeving)

De overeenkomstsluitende Partijen nemen alle wetgevende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan en ter uitvoering van het Akkoord.

11. Artikel 11 (Taal)

Verzoeken om bijstand en de antwoorden daarop worden in het Engels opgesteld.

12. Artikel 12 (Andere internationale akkoorden)

Modèle OCDE d'accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale stipule qu'il peut être dérogé à ce paragraphe si la législation de la Partie requérante est formulée de manière telle qu'il n'existe pas de privilège en matière fiscale (pénale) dans cette Partie.

Le paragraphe 5 de l'article 7 précise enfin qu'une Partie requise ne peut pas refuser de fournir des renseignements pour la simple raison que la créance fiscale faisant l'objet de la demande est contestée.

8. Article 8 (Confidentialité)

L'article 8 reprend, en substance, les dispositions relatives à la confidentialité des renseignements contenues dans l'article 26 du Modèle de convention fiscale de l'OCDE, ce afin de protéger les intérêts légitimes des contribuables.

Cet article permet, toutefois, que ces renseignements soient divulgués à d'autres personnes, entités ou autorités (y compris une autorité étrangère) avec l'autorisation écrite expresse de l'autorité compétente de la Partie requise.

9. Article 9 (Frais)

Sauf s'il en a été convenu autrement, les frais indirects résultant d'une demande de renseignements sont supportés par la Partie requise. Les frais directs exposés pour donner suite à une demande de renseignements (y compris les frais résultant du recours à des conseillers externes) sont supportés par la Partie requérante.

Les deux Parties se concerteront régulièrement au sujet de cet article et se consulteront mutuellement lorsque les frais liés à une demande de renseignements devraient, selon toute vraisemblance, être importants.

10. Article 10 (Dispositions d'application)

Les Parties contractantes adoptent toute législation nécessaire pour se conformer à l'Accord et lui donner effet.

11. Article 11 (Langue)

Les demandes d'assistance et les réponses sont rédigées en langue anglaise.

12. Article 12 (Autres accords et arrangements)

en regelingen)

De mogelijkheden tot het verlenen van bijstand ingevolge dit Akkoord beperken niet, en worden niet beperkt door, de mogelijkheden tot het verlenen van bijstand in bestaande internationale akkoorden of andere regelingen tussen de overeenkomstsluitende Partijen die betrekking hebben op samenwerking in belastingaangelegenheden.

13. Artikel 13 (Regeling voor onderling overleg)

Dit artikel stelt een regeling voor onderling overleg in voor:

- het oplossen van moeilijkheden die voortkomen uit de toepassing of de interpretatie van het Akkoord;
- het bepalen van de procedures die moeten gevolgd worden voor de toepassing van het Akkoord.

De bevoegde autoriteiten kunnen zich daartoe rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen; dat wil zeggen dat het niet noodzakelijk langs diplomatieke weg moet verlopen. Het contact kan plaatshebben per brief, per mail, per telefoon, via een gesprek onder vier ogen of via elk ander middel dat hen schikt.

Ook andere vormen van geschillenoplossing zijn mogelijk.

14. Artikel 14 (Inwerkingtreding)

Het Akkoord zal in werking treden wanneer elke Partij de andere Partij in kennis heeft gesteld van de voltooiing van haar binnenlandse procedures die voor de inwerkingtreding vereist is. Van Belgische kant zal die kennisgeving gebeuren zodra het Akkoord bekrachtigd zal kunnen worden. Rekening houdend met het gemengd karakter van het Akkoord, zal zulks de goedkeuring vereisen van het federaal Parlement en van de parlementen van de gefedereerde entiteiten.

De bepalingen van het Akkoord zullen van toepassing zijn:

- met betrekking tot strafrechtelijke belastingaangelegenheden, vanaf de datum van inwerkingtreding van het Akkoord; deze bepaling heeft betrekking op elke belastingaangelegenheid waarbij sprake is van een opzettelijke handeling die tot gerechtelijke vervolging kan leiden krachtens het strafrecht van de verzoekende Partij;
- met betrekking tot niet-strafrechtelijke

internationaux)

Les possibilités d'assistance prévues par l'Accord ne limitent pas et ne sont pas limitées par celles découlant de tous accords ou autres arrangements internationaux en vigueur entre les Parties contractantes qui se rapportent à la coopération en matière fiscale.

13. Article 13 (Procédure amiable)

Cet article instaure une procédure amiable pour:

- régler les difficultés découlant de l'application ou de l'interprétation de l'Accord;
- déterminer les procédures à suivre pour l'application de l'Accord.

Pour ce faire, les autorités compétentes peuvent communiquer entre elles directement, c'est-à-dire qu'il n'est pas nécessaire de passer par la voie diplomatique. La communication peut se faire par lettre, courrier électronique, téléphone, réunion en face à face ou tout autre moyen à leur convenance.

D'autres formes de règlement des différends sont possibles.

14. Article 14 (Entrée en vigueur)

L'Accord entrera en vigueur lorsque chacune des Parties aura notifié à l'autre l'accomplissement de ses procédures internes nécessaires pour l'entrée en vigueur. Du côté belge, cette notification interviendra une fois que la ratification sera rendue possible. Compte tenu du caractère mixte de l'Accord, cela nécessitera l'obtention de l'assentiment du Parlement fédéral et des parlements des entités fédérées.

Les dispositions de l'Accord seront applicables:

- en matière fiscale pénale, à compter de la date d'entrée en vigueur de l'Accord; cette disposition concerne toute affaire fiscale faisant intervenir un acte intentionnel passible de poursuites judiciaires en vertu du droit pénal de la Partie requérante;
- en matière fiscale non pénale, aux périodes

belastingaangelegenheden, op belastbare tijdperken die aanvangen op of na de datum van de inwerkingtreding van het Akkoord of, wanneer er geen belastbaar tijdperk is, op alle belastingvorderingen die op of na de datum van de inwerkingtreding van het Akkoord ontstaan (dat wil zeggen de belastingvorderingen waarvoor het belastbaar feit zich voortdoet op of na de datum van de inwerkingtreding van het Akkoord).

15. Artikel 15 (Beëindiging)

Elke overeenkomstsluitende Partij kan het Akkoord beëindigen door de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Partij via diplomatieke weg of per brief kennis te geven van die beëindiging. Die beëindiging zal van kracht worden op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van zes maanden vanaf de datum waarop de andere overeenkomstsluitende Partij de kennisgeving van de beëindiging ontvangen heeft. Krachtens artikel 17 van het Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994, beëindigt de Koning de gemengde verdragen op voorstel van zowel de federale autoriteit als van de betrokken gefedereerde autoriteiten.

Alle verzoeken die zijn ontvangen tot de effectieve datum van beëindiging, zullen worden behandeld overeenkomstig de bepalingen van het Akkoord. De bepalingen van artikel 8 met betrekking tot de vertrouwelijkheid blijven van toepassing op alle inlichtingen die op basis van het Akkoord werden uitgewisseld.

*
* *

De regering is van oordeel dat het Akkoord dat aan uw instemming wordt voorgelegd, een toereikende oplossing biedt voor de administratieve bijstand in belastingaangelegenheden tussen België en de Caymaneilanden.

De regering stelt u bijgevolg voor snel met dit Akkoord in te stemmen opdat het zo spoedig mogelijk in werking zou kunnen treden.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Didier REYNERS

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

imposables commençant à partir de la date d'entrée en vigueur de l'Accord ou, à défaut de période imposable, toutes les impositions prenant naissance à partir de la date d'entrée en vigueur de l'Accord (c'est-à-dire les impositions dont le fait générateur se produit à partir de la date d'entrée en vigueur de l'Accord).

15. Article 15 (Dénonciation)

Chacune des Parties contractantes peut dénoncer l'Accord en notifiant cette dénonciation par la voie diplomatique ou par lettre à l'autorité compétente de l'autre Partie contractante. Cette dénonciation prend effet le premier jour du mois suivant l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date de réception de la notification de dénonciation par l'autre Partie contractante. En vertu de l'article 17 de l'Accord de coopération du 8 mars 1994, le Roi dénonce les traités mixtes sur proposition tant de l'autorité fédérale que des autorités fédérées concernées.

Toutes les demandes reçues jusqu'à la date effective de la dénonciation seront traitées conformément aux dispositions de l'Accord. Les dispositions de l'article 8 relatives à la confidentialité restent applicables à tous les renseignements échangés sur la base de l'Accord.

*
* *

Le Gouvernement estime que l'Accord qui est soumis à votre assentiment offre une solution satisfaisante en ce qui concerne l'assistance administrative en matière fiscale entre la Belgique et les Iles Caïmans.

Le Gouvernement vous propose par conséquent de donner rapidement votre assentiment à cet Accord afin qu'il puisse entrer en vigueur dans les plus brefs délais.

Le ministre des Affaires étrangères,

Didier REYNERS

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

**Voorontwerp van wet houdende instemming
met het Akkoord tussen het Koninkrijk
België en de Caymaneilanden inzake de
uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot
belastingaangelegenheden, gedaan te George Town,
Grand Cayman, op 24 april 2014**

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Het Akkoord tussen het Koninkrijk België en de Caymaneilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, gedaan te George Town, Grand Cayman, op 24 april 2014, zal volkomen gevolg hebben.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

**Avant-projet de loi portant assentiment à l'Accord
entre le Royaume de Belgique et les Iles Caïmans
en vue de l'échange de renseignements en matière
fiscale, fait à George Town, Grand Cayman, le
24 avril 2014**

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'Accord entre le Royaume de Belgique et les Iles Caïmans en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, fait à George Town, Grand Cayman, le 24 avril 2014, sortira son plein et entier effet.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 58.736/3 VAN 26 JANUARI 2016

Op 21 december 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet “houdende instemming met het Akkoord tussen het Koninkrijk België en de Caymaneilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, gedaan te George Town, Grand Cayman, op 24 april 2014”.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 12 januari 2016. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jeroen Van Nieuwenhove en Koen Muylle, staatsraden, Jan Velaers en Bruno Peeters, assessoren, en Greet Verberckmoes, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries Van Eeckhoutte, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo Baert, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 januari 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond⁷, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe instemming te verlenen met het akkoord met de Caymaneilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (hierna: het akkoord).⁸

⁷ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

⁸ Akkoord “*between the Kingdom of Belgium and the Cayman Islands for the exchange of information on tax matters*”, gedaan te George Town, Grand Cayman, op 24 april 2014. Alleen de Engelse versie is authentiek; de Nederlandse en de Franse versies zijn vertalingen.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 58.736/3 DU 26 JANVIER 2016

Le 21 décembre 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre des Affaires étrangères à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi “portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et les Îles Caïmans en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, fait à George Town, Grand Cayman, le 24 avril 2014”.

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 12 janvier 2016. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jeroen Van Nieuwenhove et Koen Muylle, conseillers d'État, Jan Velaers et Bruno Peeters, assessseurs, et Greet Verberckmoes, greffier.

Le rapport a été présenté par Dries Van Eeckhoutte, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jo Baert, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 26 janvier 2016.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique⁷ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de porter assentiment à l'accord conclu avec les Îles Caïmans en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale (ci-après: l'accord)⁸.

⁷ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

⁸ Accord “*between the Kingdom of Belgium and the Cayman Islands for the exchange of information on tax matters*”, fait à George Town, Grand Cayman, le 24 avril 2014. Seule la version anglaise fait foi; les textes français et néerlandais sont des traductions.

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. De Werkgroep Gemengde Verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten “over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen”, heeft op 24 mei 2013 geoordeeld dat het akkoord een gemengd verdrag is.⁹

Gelet daarop rijst de vraag wie in België uitvoering zal moeten geven aan een verzoek om inlichtingen uitgaande van een bevoegde autoriteit van de Caymaneilanden.

Uit artikel 4, paragraaf 1, d), (ii), van het akkoord volgt dat in België onder “bevoegde autoriteit” wordt verstaan (vertaling) “naargelang het geval, de minister van Financiën van de federale Regering en/of van de Regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger”.

Daarom verdient het aanbeveling om op het intern-Belgische vlak te voorzien in een coördinatiemechanisme en –organen, zodat de bevoegde autoriteiten van de Caymaneilanden weten tot wie een verzoek om inlichtingen moet worden gericht en de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. Daarover werd blijkbaar reeds op 16 september 2015 in de schoot van het Overlegcomité een samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 “tot hervorming der instellingen” gesloten.¹⁰

4. Artikel 3, paragraaf 2, tweede zin, van het akkoord luidt:

(vertaling) “Dit akkoord is ook van toepassing op alle in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van het Akkoord naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven indien de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen dat overeenkomen.”

⁹ De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) stemde via de schriftelijke procedure in met het verslag van de Werkgroep Gemengde Verdragen, wat bij brieven van 29 augustus 2013 is bevestigd.

¹⁰ Aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, is een niet-gedateerd en niet-ondertekend exemplaar van de tekst ervan bezorgd, getiteld “Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Vlaamse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap in het kader van de richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG en in het kader van de gemengde bilaterale en multilaterale verdragen tussen het Koninkrijk België en een andere Staat of andere Staten die voorzien in een administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen”. Onder meer gelet op het gegeven dat de bij het akkoord betrokken partijen gezamenlijk instaan voor de financiering van de personeels- en werkingskosten van het centraal verbindingsbureau (artikel 19 van het akkoord), kan het samenwerkingsakkoord eerst gevolg hebben nadat de parlementen van de verschillende betrokken partijen ermee hebben ingestemd bij wetgevende akte.

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

3. Le 24 mai 2013, le groupe de travail traités mixtes, institué par l'accord de coopération du 8 mars 1994 entre l'autorité fédérale, les communautés et les régions “relatif aux modalités de conclusion des traités mixtes”, a considéré que l'accord est un traité mixte⁹.

On peut dès lors se demander qui en Belgique devra donner exécution à une demande de renseignements émanant d'une autorité compétente des Îles Caïmans.

Il résulte de l'article 4, paragraphe 1er, d), (ii), de l'accord que par “autorité compétente”, on entend, en ce qui concerne la Belgique, (traduction) “suivant le cas, le ministre des Finances du Gouvernement fédéral et/ou du Gouvernement d'une Région et/ou d'une Communauté, ou son représentant autorisé”.

Il est par conséquent recommandé de prévoir un mécanisme et un organe de coordination internes propres à la Belgique, afin de permettre aux autorités compétentes des Îles Caïmans de savoir à qui il faut adresser une demande de renseignements et de permettre à l'autorité fédérale, aux communautés et aux régions, de déterminer de quelle manière il y a lieu de donner suite à une demande concrète. À ce sujet, un accord de coopération au sens de l'article 92bis de la loi spéciale “de réformes institutionnelles” du 8 août 1980 a manifestement déjà été conclu le 16 septembre 2015 au sein du Comité de concertation¹⁰.

4. L'article 3, paragraphe 2, deuxième phrase, de l'accord dispose:

(traduction) “Le présent Accord s'applique aussi aux impôts analogues qui seraient établis après la date de signature de l'Accord et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient, si les autorités compétentes des Parties contractantes en conviennent”.

⁹ Des courriers du 29 août 2013 ont confirmé que la Conférence interministérielle de la Politique étrangère (CIPE) a approuvé le rapport du groupe de travail traités mixtes dans le cadre d'une procédure écrite.

¹⁰ Un exemplaire non daté et non signé du texte de cet accord de coopération a été transmis au Conseil d'État, section de législation, intitulé “Accord de coopération entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne, la Région de Bruxelles-Capitale, la Communauté flamande et la Communauté germanophone dans le cadre de la directive 2011/16/UE du Conseil du 15 février 2011 relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et abrogeant la directive 77/799/CEE et dans le cadre des traités mixtes bilatéraux et multilatéraux entre le Royaume de Belgique et un autre État ou d'autres États qui prévoient la coopération administrative dans le domaine fiscal”. Compte tenu notamment du fait que les parties concernées par l'accord assurent conjointement le financement des frais de personnel et de fonctionnement du bureau central de liaison (article 19 de l'accord), l'accord de coopération ne pourra produire ses effets qu'après que les parlements des différentes parties concernées y auront donné leur assentiment par un acte législatif.

Artikel 9 van het akkoord luidt:

(vertaling) “Tenzij de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen anders overeenkomen, worden indirecte kosten die zijn gemaakt bij het verlenen van bijstand gedragen door de aangezochte Partij en worden directe kosten die zijn gemaakt bij het verlenen van bijstand (daaronder begrepen de kosten voor het inschakelen van externe raadgevers in verband met rechtszaken of anderszins) gedragen door de verzoekende Partij. De respectieve bevoegde autoriteiten plegen van tijd tot tijd overleg met elkaar aangaande dit artikel, en in het bijzonder pleegt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij vooraf overleg met de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij wanneer de kosten voor het verstrekken van inlichtingen betreffende een specifiek verzoek naar verwachting aanzienlijk zullen zijn.”

Artikel 13 van het akkoord luidt:

(vertaling) “1. Wanneer er tussen de Partijen moeilijkheden of twijfelpunten mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van het Akkoord, trachten de bevoegde autoriteiten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming op te lossen.

2. Naast de in paragraaf 1 bedoelde overeenstemming kunnen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen onderlinge overeenstemming bereiken aangaande de procedures die moeten gevolgd worden ingevolge de artikelen 5, 6 en 9.

3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen kunnen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen teneinde een overeenstemming zoals bedoeld in dit artikel te bereiken.

4. De overeenkomstsluitende Partijen kunnen eveneens overeenstemming bereiken omtrent andere vormen van geschillenoplossing.”

Al deze bepalingen van het akkoord voorzien in de mogelijkheid van toekomstige overeenkomsten tussen de partijen. Uit de tekst van het akkoord kan worden opgemaakt dat de onderlinge overeenstemming (“*mutual agreement*”)¹¹ niet alleen betrekking kan hebben op concrete toepassingsgevallen of interpretatieproblemen in een concreet geval, maar ook op regelingen met een algemene draagwijdte. De overeenkomsten zijn overigens niet louter beperkt tot het oplossen van toepassings- en interpretatieproblemen, maar zouden ook de tekst van het akkoord kunnen wijzigen of aanvullen.¹²

In verband met dergelijke overeenkomsten kan worden verwezen naar wat de Raad van State in advies 42.631/AV van 8 mei 2007 heeft opgemerkt:

“Voor zover deze akkoorden alleen maar voorzien in de administratieve en technische uitvoering van een verdrag en

L'article 9, de l'accord dispose:

(traduction) “À moins que les autorités compétentes des Parties contractantes n'en conviennent autrement, les frais indirects exposés pour fournir l'assistance sont supportés par la Partie requise, et les frais directs exposés pour fournir l'assistance (y compris les frais résultant du recours à des conseillers externes dans le cadre du contentieux ou à d'autres fins) sont supportés par la Partie requérante. Les autorités compétentes se concertent périodiquement au sujet du présent article. En particulier, l'autorité compétente de la Partie requise consulte à l'avance l'autorité compétente de la Partie requérante si elle s'attend à ce que la fourniture de renseignements concernant une demande spécifique donne lieu à des frais importants”.

L'article 13, de l'accord dispose:

(traduction) “1. En cas de difficultés ou de doutes entre les Parties au sujet de l'application ou de l'interprétation de l'Accord, les autorités compétentes s'efforcent de régler la question par voie d'accord amiable.

2. Outre les accords visés au paragraphe 1er, les autorités compétentes des Parties contractantes peuvent déterminer d'un commun accord les procédures à suivre en application des articles 5, 6 et 9.

3. Les autorités compétentes des Parties contractantes peuvent communiquer entre elles directement lorsqu'elles recherchent un accord en application du présent article.

4. Les Parties contractantes peuvent également convenir d'autres formes de règlement des différends”.

Toutes ces dispositions de l'accord prévoient la possibilité d'accords mutuels futurs entre les parties. Il peut se déduire du texte de l'accord que l'accord mutuel (“*mutual agreement*”)¹¹ peut non seulement concerner des cas d'application concrets ou des problèmes d'interprétation dans un cas concret, mais aussi des modalités ayant une portée générale. Du reste, les accords mutuels ne se bornent pas simplement à apporter des solutions à des problèmes d'application et d'interprétation, mais pourraient aussi modifier ou compléter le texte de l'accord¹².

Concernant de tels accords, on peut se référer aux observations que le Conseil d'État a formulées dans son avis 42.631/AG du 8 mai 2007:

“Pour autant que ces accords se limitent à prévoir l'exécution administrative et technique d'un traité et ne visent qu'à

¹¹ De Franse tekst (vertaling) maakt gebruik van verschillende uitdrukkingen om “*mutual agreement*” weer te geven: “*par voie d'accord amiable*”, “*d'un commun accord*” of nog “*convenir*”.

¹² Zie bv. artikel 9 en artikel 13, paragrafen 2 en 4, van het akkoord.

¹¹ Le texte français (traduction) utilise différentes expressions pour traduire “*mutual agreement*”: “*par voie d'accord amiable*”, “*d'un commun accord*” ou encore “*convenir*”.

¹² Voir par exemple, les articles 9 et 13, paragraphes 2 et 4, de l'accord.

ermee slechts beoogd wordt de rechten en verplichtingen die in het verdrag zelf reeds zijn opgenomen uitvoerbaar te maken, zijn deze akkoorden geen nieuwe verdragen, doch louter “*executive agreements*”. Ze behoeven dan ook niet door de Koning te worden gesloten. De Wetgevende Kamers hoeven er hun instemming niet aan te verlenen.¹³

Uit de praktijk blijkt echter ook dat sommige akkoorden wel zelf autonome regelingen inhouden, die nieuwe rechten en verplichtingen met zich brengen voor de overheden of de burgers. In dat geval dienen deze akkoorden als verdragen te worden beschouwd. Op grond van artikel 167, § 2, van de Grondwet zouden ze dan ook in beginsel door de Koning moeten worden gesloten en de Wetgevende Kamers zouden er hun instemming mee dienen te betuigen. Voor zover het gaat om “gemengde verdragen” dienen daarenboven de gemeenschaps- en/of gewestregeringen te worden betrokken bij het sluiten ervan en dienen ook de gemeenschaps- en/of gewestparlementen er hun instemming mee te verlenen.¹⁴

Telkens een overeenkomst wordt uitgewerkt, zal derhalve moeten worden nagegaan of het niet om een verdrag gaat. Is dat toch het geval, dan dient de geëigende procedure voor het sluiten ervan te worden gevolgd en kan de regeling geen gevolg hebben dan nadat het de instemming van de bevoegde parlementaire vergaderingen heeft gekregen. Gelet op artikel 190 van de Grondwet, zal een dergelijke overeenkomst, om verbindend te zijn, moeten worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Voor zover de in het akkoord bepaalde mogelijkheid om overeenkomsten te sluiten aldus op een grondwetsconforme wijze wordt geïnterpreteerd,¹⁵ en voor zover deze overeenkomsten alleen maar voorzien in de administratieve en technische uitvoering van het akkoord en ermee slechts beoogd wordt de rechten en de verplichtingen die in het akkoord zelf al zijn opgenomen uitvoerbaar te maken, rijzen er geen bezwaren in het licht van artikel 167 van de Grondwet.

Indien een overeenkomst echter tot gevolg heeft dat het toepassingsgebied van de regeling zou worden uitgebreid (zie artikel 3, paragraaf 2, van het akkoord) of gevolgen heeft

permettre l'exécution des droits et obligations qui y figurent, ces accords ne sont pas de nouveaux traités, mais de simple “*executive agreements*”. Ils ne doivent dès lors pas être conclus par le Roi. Les Chambres législatives ne doivent pas y donner leur assentiment¹³.

La pratique révèle cependant également que certains accords comportent bel et bien des réglementations autonomes qui font naître des droits et obligations nouveaux pour les autorités ou les citoyens. Pareils accords doivent dans ces cas être considérés comme des traités. Conformément à l'article 167, § 2, de la Constitution, ils devraient dès lors, en principe, être conclus par le Roi et recevoir l'assentiment des Chambres législatives. S'il s'agit “de traités mixtes”, les gouvernements communautaires et/ou régionaux doivent en outre être associés à leur conclusion et les parlements communautaires et/ou régionaux y donner eux aussi leur assentiment”¹⁴.

Chaque fois qu'un accord mutuel est élaboré, il conviendra par conséquent de vérifier s'il ne s'agit pas d'un traité. Si tel est néanmoins le cas, il conviendra de suivre la procédure appropriée pour la conclusion de celui-ci et le dispositif ne pourra produire d'effet qu'après avoir reçu l'assentiment de toutes les assemblées parlementaires compétentes. Eu égard à l'article 190 de la Constitution, un tel accord mutuel devra être publié au *Moniteur belge* pour être contraignant.

Dans la mesure où la possibilité de conclure des accords mutuels, prévue dans l'accord, est interprétée d'une manière conforme à la Constitution¹⁵ et pour autant que ces accords se limitent à prévoir l'exécution administrative et technique de l'accord et ne visent qu'à permettre l'exécution des droits et obligations qui figurent déjà dans l'accord proprement dit, elle ne suscite pas d'objection au regard de l'article 167 de la Constitution.

Si un accord mutuel a toutefois pour effet d'étendre le champ d'application du dispositif (voir l'article 3, paragraphe 2, de l'accord) ou affecte les droits et les obligations

¹³ Voetnoot van advies 42.631/AV: Zie onder meer J. Masquelin, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique*, Brussel, 1980, p. 206-208; G. Craenen, *De staatsrechtelijke regeling van aanvaarding en invoering van verdragen in België*, Preadvies VVSRBN, Deventer, 2006, p. 7.

¹⁴ Adv.RvS 42.631/AV van 8 mei 2007 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 9 februari 2009 “houdende instemming met het Raamakkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek betreffende de grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg, ondertekend te Moeskroen op 30 september 2005”, *Parl.St. Senaat* 2007-08, nr. 4-912/1, 15.

¹⁵ Het op een grondwetsconforme wijze interpreteren van het akkoord houdt ook in dat waar in het akkoord melding wordt gemaakt van de bevoegde autoriteiten (zie bv. artikel 13, paragraaf 1, van het akkoord), het alleen om verordenende bevoegdheid van de minister van Financiën (niet van een ambtenaar) kan gaan en dan nog voor zover die bevoegdheid betrekking heeft op regels van bijkomstige aard of van beperkt belang.

¹³ *Note de l'avis 42 631/ AG*: Voir notamment J. Masquelin, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges*, Bruxelles, 1980, pp. 206-208; G. Craenen, *De staatsrechtelijke regeling van aanvaarding en invoering van verdragen in België*, Preadvies VVSRBN, Deventer, 2006, p. 7.

¹⁴ Avis C.E. 42.631/AG du 8 mai 2007 sur un avant-projet devenu la loi du 9 février 2009 “portant assentiment à l'Accord-cadre entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République française sur la coopération sanitaire transfrontalière, signé à Mouscron le 30 septembre 2005”, *Doc. parl., Sénat*, 2007-08, n° 4-912/1, 15.

¹⁵ Une interprétation de l'accord conforme à la Constitution implique également que lorsque l'accord fait mention des autorités compétentes (voir par exemple, l'article 13, paragraphe 1, de l'accord), il ne peut s'agir que du pouvoir réglementaire du ministre des Finances (pas d'un fonctionnaire), et il faut encore que ce pouvoir concerne des règles de détail ou d'un intérêt limité.

voor de rechten en de plichten van de rechtzoekenden, dan zal de overeenkomst niet kunnen worden beschouwd als een akkoord in vereenvoudigde vorm.

5. In artikel 4, paragraaf 2, van het akkoord wordt in de Nederlandse vertaling melding gemaakt van “andere rechtsgebieden van die Partij”. Daarmee wordt kennelijk niet gerefereerd aan de rechtsordes van de deelgebieden, maar aan de andere rechtstakken, naast het belastingrecht. Het is derhalve raadzaam om in die vertaling in plaats van de term “rechtsgebied” de term “rechtstak” te gebruiken.

De griffier,

Greet VERBERCKMOES

De voorzitter,

Jo BAERT

des justiciables, la convention ne pourrait alors pas être considérée comme un accord en forme simplifiée.

5. Dans la traduction en néerlandais de l'article 4, paragraphe 2, de l'accord, il est fait mention de “andere rechtsgebieden van die Partij”. Ces termes ne font manifestement pas référence aux ordres juridiques des entités fédérées mais aux branches du droit autres que le droit fiscal. Il est dès lors conseillé de faire usage du terme “*rechtstak*” plutôt que “rechtsgebied” dans la traduction.

Le greffier,

Greet VERBERCKMOES

Le président,

Jo BAERT

WETSONTWERP**FILIP,**

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Buitenlandse Zaken en van de minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Financiën zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Het Akkoord tussen het Koninkrijk België en de Caymaneilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, gedaan te George Town, Grand Cayman, op 24 april 2014, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 9 augustus 2016

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Buitenlandse Zaken,

Didier REYNERS

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

PROJET DE LOI**PHILIPPE,**

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du ministre des Affaires étrangères et du ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre des Affaires étrangères et le ministre des Finances sont chargés de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'Accord entre le Royaume de Belgique et les Iles Caïmans en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, fait à George Town, Grand Cayman, le 24 avril 2014, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 9 août 2016

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre des Affaires étrangères,

Didier REYNERS

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

BIJLAGE

ANNEXE

[VERTALING]
AKKOORD TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
DE CAYMANEILANDEN
INZAKE DE UITWISSELING VAN INLICHTINGEN
MET BETREKKING TOT BELASTINGAANGELEGENHEDEN

**HET KONINKRIJK BELGIE,
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP,
DE FRANSE GEMEENSCHAP,
DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP,
HET VLAAMSE GEWEST,
HET WAALSE GEWEST,
en HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
enerzijds,**

en

**DE CAYMANEILANDEN,
anderzijds,**

WENSENDE een Akkoord te sluiten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Doel en werkingssfeer van het Akkoord

De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen zullen bijstand verlenen door het uitwisselen van inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de toepassing en de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving van de overeenkomstsluitende Partijen met betrekking tot de belastingen waarop dit Akkoord van toepassing is. Die inlichtingen omvatten inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de bepaling, de vestiging en de invordering van die belastingen, voor de invordering en de tenuitvoerlegging van belastingvorderingen of voor het instellen van onderzoeken of vervolgingen inzake belastingaangelegenheden. De inlichtingen worden uitgewisseld in overeenstemming met de bepalingen van dit Akkoord en worden als vertrouwelijk behandeld op de wijze die is bepaald in artikel 8. De rechten en de bescherming die door de wetgeving of de administratieve praktijk van de aangezochte Partij worden verzekerd aan personen, blijven van toepassing voor zover zij de effectieve uitwisseling van inlichtingen niet overmatig belemmeren of vertragen.

Artikel 2

Rechtsgebied

Een aangezochte Partij is niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die niet in het bezit zijn van haar autoriteiten, noch in het bezit zijn of onder toezicht staan van personen die zich binnen het rechtsgebied van die Partij bevinden.

Artikel 3

Belastingen waarop het Akkoord van toepassing is

1. Dit Akkoord is van toepassing op de belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Partijen of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan.
2. Dit Akkoord is ook van toepassing op alle gelijke belastingen die na de datum van de ondertekening van het Akkoord naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. Dit Akkoord is ook van toepassing op alle in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van het Akkoord naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven indien de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen dat overeenkomen. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen delen elkaar alle belangrijke wijzigingen mee die betrekking hebben op de belastingheffing en ermee verband houdende middelen voor het verzamelen van inlichtingen waarop het Akkoord van toepassing is.

Artikel 4

Begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van dit Akkoord en indien er geen andere definitie wordt gegeven:
 - a) betekent de uitdrukking "overeenkomstsluitende Partij" de Caymaneilanden of België, al naar het zinsverband vereist;
 - b) betekent de uitdrukking "de Caymaneilanden" het grondgebied van de Caymaneilanden met inbegrip van de territoriale zee, de gebieden binnen de maritieme grenzen van de Caymaneilanden en elk gebied waarbinnen, in overeenstemming met het internationaal recht, de rechten van de Caymaneilanden met betrekking tot de zeebodem en de ondergrond daarvan en hun natuurlijke rijkdommen mogen uitgeoefend worden;
 - c) betekent de uitdrukking "België" het Koninkrijk België; in aardrijkskundig verband gebruikt betekent ze het grondgebied van het Koninkrijk België, daaronder begrepen de territoriale zee en alle andere maritieme zones en luchtgebieden waarover het Koninkrijk België, in overeenstemming met het internationaal recht, soevereine rechten of zijn rechtsmacht uitoefent;
 - d) betekent de uitdrukking "bevoegde autoriteit":
 - (i) in het geval van de Caymaneilanden, de *Tax Information Authority* of een daardoor aangeduide persoon of autoriteit;
 - (ii) in het geval van België, naargelang het geval, de Minister van Financiën van de federale Regering en/of van de Regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger;
 - e) omvat de uitdrukking "persoon" een natuurlijke persoon, een vennootschap en elke andere vereniging van personen;
 - f) betekent de uitdrukking "vennootschap" elke rechtspersoon of elke entiteit die voor de belastingheffing als een rechtspersoon wordt behandeld;
 - g) betekent de uitdrukking "beursgenoteerd bedrijf" elke vennootschap waarvan de voornaamste klasse van aandelen genoteerd is aan een erkende effectenbeurs, op voorwaarde dat haar genoteerde aandelen gemakkelijk door het publiek kunnen gekocht of verkocht worden. Aandelen kunnen "door het publiek" gekocht of verkocht worden wanneer de aankoop of verkoop van aandelen niet stilzwijgend of uitdrukkelijk voorbehouden is voor een beperkte groep van beleggers;
 - h) betekent de uitdrukking "voornaamste klasse van aandelen" de klasse of klassen van aandelen die een meerderheid van de stemrechten in en van de waarde van de vennootschap vertegenwoordigen;
 - i) betekent de uitdrukking "erkende effectenbeurs" elke effectenbeurs die door de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen erkend is;

- j) betekent de uitdrukking "gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel" elk instrument voor beleggingen met samengebracht kapitaal, ongeacht de rechtsvorm. De uitdrukking "openbaar gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel" betekent elk gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel, op voorwaarde dat de bewijzen van deelneming, aandelen of andere belangen in het fonds of het stelsel gemakkelijk door het publiek kunnen aangekocht, verkocht of ingekocht worden. Bewijzen van deelneming, aandelen of andere belangen in het fonds of het stelsel kunnen gemakkelijk "door het publiek" worden aangekocht, verkocht of ingekocht indien de aankoop, verkoop of inkoop niet stilzwijgend of uitdrukkelijk is voorbehouden voor een beperkte groep van beleggers;
- k) betekent de uitdrukking "belasting" elke belasting waarop het Akkoord van toepassing is;
- l) betekent de uitdrukking "verzoekende Partij" de overeenkomstsluitende Partij die inlichtingen vraagt;
- m) betekent de uitdrukking "aangezochte Partij" de overeenkomstsluitende Partij aan dewelke gevraagd is om inlichtingen te verstrekken;
- n) betekent de uitdrukking "middelen voor het verzamelen van inlichtingen" de wetgeving en de administratieve of gerechtelijke procedures die een overeenkomstsluitende Partij in staat stellen om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken;
- o) betekent de uitdrukking "inlichtingen" elk feit, elke verklaring, of elk stuk, in welke vorm ook;
- p) betekent de uitdrukking "strafrechtelijke belastingaangelegenheden" belastingaangelegenheden waarbij sprake is van opzettelijke handelingen die krachtens het strafrecht van de verzoekende Partij tot gerechtelijke vervolging kunnen leiden;
- q) betekent de uitdrukking "strafrecht" elke strafrechtelijke bepaling die als dusdanig wordt aangeduid door het nationale recht, ongeacht of ze opgenomen is in de belastingwetgeving, in de strafwetgeving of in andere wetten.

2. Voor de toepassing van dit Akkoord op enig tijdstip door een overeenkomstsluitende Partij, heeft, tenzij het zinsverband anders vereist, elke niet erin omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking op dat tijdstip heeft volgens het recht van die Partij, waarbij elke betekenis overeenkomstig het in die Partij van toepassing zijnde belastingrecht voorrang heeft op een betekenis die aan de uitdrukking wordt gegeven overeenkomstig andere rechtstakken van die Partij.

Artikel 5

Uitwisseling van inlichtingen op verzoek

1. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij verstrekt op verzoek de inlichtingen ten behoeve van de in artikel 1 bedoelde doeleinden. Die inlichtingen worden uitgewisseld ongeacht of de onderzochte handelingen door het recht van de aangezochte Partij als strafrechtelijk misdrijf zouden worden aangemerkt indien ze in de aangezochte Partij plaats zouden vinden.
2. Indien de inlichtingen in het bezit van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij niet toereikend zijn om aan het verzoek om inlichtingen te voldoen, gebruikt die Partij alle passende middelen voor het verzamelen van inlichtingen teneinde aan de verzoekende Partij de gevraagde inlichtingen te verstrekken, niettegenstaande het feit dat de aangezochte Partij die inlichtingen niet nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden.
3. Wanneer de bevoegde autoriteit van een verzoekende Partij daar specifiek om verzoekt, verstrekt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij de inlichtingen die onder dit artikel vallen in de vorm van getuigenverklaringen en gewaarmerkte afschriften van oorspronkelijke stukken, voor zover zulks op grond van haar nationale recht is toegestaan.
4. Elke overeenkomstsluitende Partij zorgt ervoor dat haar bevoegde autoriteiten voor de toepassing van artikel 1 van het Akkoord de bevoegdheid hebben om volgende inlichtingen op verzoek te verkrijgen en te verstrekken:
 - a) inlichtingen die in het bezit zijn van banken, van andere financiële instellingen en van personen die werkzaam zijn in de hoedanigheid van een vertegenwoordiger of een vertrouwenspersoon, daaronder begrepen gevolmachtigden en beheerders;
 - b) inlichtingen met betrekking tot de eigendom van vennootschappen, deelgenootschappen (*partnerships*), trusts, stichtingen, "Anstalten" en andere personen, daaronder begrepen, binnen de beperkingen van artikel 2, inlichtingen inzake eigendom aangaande al zulke personen in een eigendomsketen; in het geval van trusts, inlichtingen aangaande instellers (*settlers*), beheerders (*trustees*) en gerechtigden; en in het geval van stichtingen, inlichtingen aangaande stichters, leden van het bestuur van de stichting en gerechtigden. Verder doet dit Akkoord voor de overeenkomstsluitende Partijen niet de verplichting ontstaan om inlichtingen inzake eigendom te verwerven of te verstrekken die betrekking hebben op beursgenoteerde bedrijven of openbare gemeenschappelijke beleggingsfondsen of -stelsels, tenzij die inlichtingen kunnen worden verkregen zonder dat zulks tot onevenredige moeilijkheden leidt.
5. De bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij verstrekt de volgende inlichtingen aan de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij wanneer zij een verzoek om inlichtingen ingevolge het Akkoord indient, teneinde de te verwachten relevantie van de gevraagde inlichtingen aan te tonen:
 - a) de identiteit van de persoon op wie de controle of het onderzoek betrekking heeft;
 - b) aanwijzingen omtrent de gezochte inlichtingen, met name de aard ervan en de vorm onder dewelke de verzoekende Partij de inlichtingen wenst te ontvangen van de aangezochte Partij;

- c) het fiscale doel waarvoor de inlichtingen gevraagd worden;
 - d) de redenen om aan te nemen dat de gevraagde inlichtingen zich binnen de aangezochte Partij bevinden of dat ze in het bezit zijn van of onder toezicht staan van een persoon die binnen het rechtsgebied van de aangezochte Partij valt;
 - e) voor zover gekend, de naam en het adres van elke persoon van wie verondersteld wordt dat hij in het bezit is van de gevraagde inlichtingen;
 - f) een verklaring dat het verzoek in overeenstemming is met de wetgeving en de administratieve praktijk van de verzoekende Partij, en dat, mochten de gevraagde inlichtingen binnen het rechtsgebied van de verzoekende Partij vallen, de bevoegde autoriteit van die Partij de inlichtingen zou kunnen verkrijgen ingevolge het recht van die Partij of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden en dat het verzoek in overeenstemming is met dit Akkoord;
 - g) een verklaring dat de verzoekende Partij alle op haar eigen grondgebied beschikbare middelen heeft gebruikt om de inlichtingen te verkrijgen, met uitzondering van de middelen die tot onevenredige moeilijkheden zouden leiden.
6. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij stuurt de gevraagde inlichtingen zo spoedig mogelijk naar de verzoekende Partij. Om een snel antwoord te verzekeren:
- a) bevestigt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij schriftelijk de ontvangst van een verzoek aan de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij, en stelt de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij binnen 60 dagen vanaf de ontvangst van het verzoek in kennis van eventuele gebreken aan het verzoek;
 - b) wanneer de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij er niet in geslaagd is de inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken binnen 90 dagen vanaf de ontvangst van het verzoek, dat wil ook zeggen wanneer zij geconfronteerd wordt met hindernissen bij het bezorgen van de inlichtingen of wanneer zij weigert de inlichtingen te verstrekken, brengt zij de verzoekende Partij daarvan onmiddellijk op de hoogte, waarbij wordt ingegaan op de reden voor de mislukking, de aard van de hindernissen of de redenen voor de weigering.

Artikel 6

Belastingcontroles in het buitenland

1. Een overeenkomstsluitende Partij mag toestaan dat vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Partij het grondgebied van eerstgenoemde Partij betreden om natuurlijke personen te ondervragen en documenten te onderzoeken, met de schriftelijke toestemming van de betrokken personen. De bevoegde autoriteit van de als tweede genoemde Partij stelt de bevoegde autoriteit van eerstgenoemde Partij in kennis van het tijdstip en de plaats van de ontmoeting met de betrokken natuurlijke personen.

2. Op verzoek van de bevoegde autoriteit van een overeenkomstsluitende Partij mag de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Partij vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteit van eerstgenoemde Partij toestaan om aanwezig te zijn bij het ter zake dienstige gedeelte van een belastingcontrole in de als tweede genoemde Partij.
3. Wanneer het in paragraaf 2 bedoelde verzoek wordt ingewilligd, stelt de bevoegde autoriteit van de overeenkomstsluitende Partij die de controle uitvoert de bevoegde autoriteit van de andere Partij zo spoedig mogelijk in kennis van het tijdstip en de plaats van de controle, van de identiteit van de autoriteit of de ambtenaar die aangesteld is om de controle uit te voeren en van de procedures en voorwaarden die door eerstgenoemde Partij vereist worden voor het uitvoeren van de controle. Elke beslissing aangaande het uitvoeren van de belastingcontrole wordt genomen door de Partij die de controle uitvoert.

Artikel 7

Mogelijkheid een verzoek af te wijzen

1. De aangezochte Partij is niet verplicht om inlichtingen te verkrijgen of te verstrekken die de verzoekende Partij ingevolge haar eigen recht niet zou kunnen verkrijgen voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van haar eigen belastingwetgeving. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij mag weigeren bijstand te verlenen wanneer het verzoek niet conform dit Akkoord werd ingediend.
2. De bepalingen van dit Akkoord verplichten een overeenkomstsluitende Partij niet tot het verstrekken van inlichtingen die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen. Niettegenstaande het voorafgaande, zullen inlichtingen zoals omschreven in artikel 5, paragraaf 4, niet als zulk geheim of handelswerkwijze behandeld worden op grond van het enkele feit dat ze voldoen aan de in die paragraaf vastgelegde criteria.
3. De bepalingen van dit Akkoord verplichten een overeenkomstsluitende Partij niet tot het verkrijgen of verstrekken van inlichtingen die vertrouwelijke communicatie tussen een cliënt en een advocaat of een andere erkende wettelijke vertegenwoordiger zouden bekendmaken, wanneer die communicatie :
 - a) plaatsvindt in het kader van het zoeken of het geven van juridisch advies; of
 - b) plaatsvindt om te worden gebruikt in het kader van een gerechtelijke actie die al bezig is of die in overweging wordt genomen.
4. De aangezochte Partij mag een verzoek om inlichtingen afwijzen indien de bekendmaking van de inlichtingen in strijd zou zijn met de openbare orde.
5. Een verzoek om inlichtingen mag niet worden afgewezen op grond van het feit dat de belastingvordering die aanleiding gaf tot het verzoek betwist wordt.

6. De aangezochte Partij mag een verzoek om inlichtingen afwijzen indien de verzoekende Partij die inlichtingen vraagt met het oog op de toepassing of de tenuitvoerlegging van een bepaling van de belastingwetgeving van de verzoekende Partij of van een daarmee verband houdende verplichting, die discriminatie inhoudt van een onderdaan van de aangezochte Partij ten opzichte van een onderdaan van de verzoekende Partij die zich in dezelfde omstandigheden bevindt.

Artikel 8

Vertrouwelijkheid

Alle inlichtingen die door een overeenkomstsluitende Partij ingevolge dit Akkoord zijn verkregen worden als vertrouwelijk behandeld en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratieve lichamen) binnen het rechtsgebied van de overeenkomstsluitende Partij die betrokken zijn bij de vestiging of invordering van de in dit Akkoord bedoelde belastingen, bij de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van die belastingen of bij de beslissing in beroepszaken die betrekking hebben op die belastingen. Deze personen of autoriteiten gebruiken die inlichtingen slechts voor die doeleinden. Zij mogen deze inlichtingen kenbaar maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen. De inlichtingen mogen niet ter kennis worden gebracht van enige andere persoon, entiteit of autoriteit of van enig ander rechtsgebied zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij.

Artikel 9

Kosten

Tenzij de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen anders overeenkomen, worden indirecte kosten die zijn gemaakt bij het verlenen van bijstand gedragen door de aangezochte Partij en worden directe kosten die zijn gemaakt bij het verlenen van bijstand (daaronder begrepen de kosten voor het inschakelen van externe raadgevers in verband met rechtszaken of anderszins) gedragen door de verzoekende Partij. De respectieve bevoegde autoriteiten plegen van tijd tot tijd overleg met elkaar aangaande dit artikel, en in het bijzonder pleegt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij vooraf overleg met de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij wanneer de kosten voor het verstrekken van inlichtingen betreffende een specifiek verzoek naar verwachting aanzienlijk zullen zijn.

Artikel 10

Uitvoeringswetgeving

De overeenkomstsluitende Partijen nemen alle wetgevende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan en ter uitvoering van de bepalingen van het Akkoord.

Artikel 11

Taal

Verzoeken om bijstand en antwoorden daarop worden in het Engels opgesteld.

Artikel 12

Andere internationale akkoorden of regelingen

De mogelijkheden tot het verlenen van bijstand ingevolge dit Akkoord beperken niet, en worden niet beperkt door, de mogelijkheden tot het verlenen van bijstand in bestaande internationale akkoorden of andere regelingen tussen de overeenkomstsluitende Partijen die betrekking hebben op samenwerking in belastingaangelegenheden.

Artikel 13

Regeling voor onderling overleg

1. Wanneer er tussen de Partijen moeilijkheden of twijfelpunten mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van het Akkoord, trachten de bevoegde autoriteiten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming op te lossen.
2. Naast de in paragraaf 1 bedoelde overeenstemming kunnen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen onderlinge overeenstemming bereiken aangaande de procedures die moeten gevolgd worden ingevolge de artikelen 5, 6 en 9.
3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen kunnen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen teneinde een overeenstemming zoals bedoeld in dit artikel te bereiken.

4. De overeenkomstsluitende Partijen kunnen eveneens overeenstemming bereiken omtrent andere vormen van geschillenoplossing.

Artikel 14

Inwerkingtreding

Elk van de overeenkomstsluitende Partijen stelt de andere Partij in kennis van de voltooiing van de procedures die door haar wetgeving voor de inwerkingtreding van dit Akkoord is vereist. Het Akkoord zal in werking treden op de datum van de laatste van deze kennisgevingen en zal van toepassing zijn:

- a) wat strafrechtelijke belastingaangelegenheden betreft: op die datum; en
- b) wat alle andere aangelegenheden betreft waarop artikel 1 van toepassing is: op die datum doch alleen met betrekking tot belastbare tijdperken die aanvangen op of na die datum, of indien er geen belastbaar tijdperk is, op alle belastingvorderingen die op of na die datum ontstaan.

Artikel 15

Beëindiging

1. Elke overeenkomstsluitende Partij kan het Akkoord beëindigen door de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Partij ofwel via diplomatieke weg ofwel per brief kennis te geven van de beëindiging.
2. Die beëindiging zal van kracht worden op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van zes maanden vanaf de datum waarop de andere overeenkomstsluitende Partij de kennisgeving van de beëindiging ontvangen heeft. Alle verzoeken om inlichtingen die tot de datum van effectieve beëindiging worden ontvangen, zullen worden behandeld in overeenstemming met de bepalingen van dit Akkoord.
3. Na de beëindiging van het Akkoord blijven de overeenkomstsluitende Partijen gebonden door de bepalingen van artikel 8 met betrekking tot alle inlichtingen die ingevolge het Akkoord werden verkregen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd door hun respectieve Regeringen, dit Akkoord hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te George Town, Grand Cayman, op 24 april 2014, in de Engelse taal.

[TRADUCTION]

**ACCORD ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LES ILES CAIMANS
EN VUE DE L'ÉCHANGE DE RENSEIGNEMENTS EN MATIÈRE FISCALE**

**LE ROYAUME DE BELGIQUE,
LA COMMUNAUTE FLAMANDE,
LA COMMUNAUTE FRANÇAISE,
LA COMMUNAUTE GERMANOPHONE,
LA REGION FLAMANDE,
LA REGION WALLONNE,
et LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE,
d'une part,**

ET

**LES ILES CAIMANS,
d'autre part,**

DESIREUX DE conclure un Accord en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale,
sont convenus des dispositions suivantes :

Article 1

Objet et champ d'application de l'Accord

Les autorités compétentes des Parties contractantes s'accordent une assistance par l'échange de renseignements vraisemblablement pertinents pour l'administration et l'application de la législation interne des Parties contractantes relative aux impôts visés par le présent Accord. Ces renseignements sont ceux vraisemblablement pertinents pour la détermination, l'établissement et la perception de ces impôts, pour le recouvrement et l'exécution des créances fiscales ou pour les enquêtes ou poursuites en matière fiscale. Les renseignements sont échangés conformément aux dispositions du présent Accord et traités comme confidentiels selon les modalités prévues à l'article 8. Les droits et protections dont bénéficient les personnes en vertu des dispositions législatives ou réglementaires ou des pratiques administratives de la Partie requise restent applicables dans la mesure où ils n'entravent ou ne retardent pas indûment un échange effectif de renseignements.

Article 2

Compétence

La Partie requise n'a pas obligation de fournir des renseignements qui ne sont pas détenus par ses autorités ou en la possession ou sous le contrôle de personnes relevant de sa compétence territoriale.

Article 3

Impôts visés

1. Le présent Accord s'applique aux impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des Parties contractantes, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales.
2. Le présent Accord s'applique aussi aux impôts identiques établis après la date de signature de l'Accord et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Le présent Accord s'applique aussi aux impôts analogues qui seraient établis après la date de signature de l'Accord et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient, si les autorités compétentes des Parties contractantes en conviennent. Les autorités compétentes des Parties contractantes se notifient toute modification substantielle apportée aux mesures fiscales et aux mesures connexes de collecte de renseignements qui sont visées dans l'Accord.

Article 4 Définitions

1. Aux fins du présent Accord, sauf définition contraire :
 - a) l'expression "Partie contractante" désigne les Iles Caïmans ou la Belgique selon le contexte;
 - b) l'expression "les Iles Caïmans" désigne le territoire des Iles Caïmans et comprend la mer territoriale, les zones situées à l'intérieur des frontières maritimes des Iles Caïmans et toute zone sur laquelle, en conformité avec le droit international, les droits des Iles Caïmans relatifs au lit de la mer et au sous-sol marin ainsi qu'à leurs ressources naturelles peuvent être exercés;
 - c) le terme "Belgique" désigne le Royaume de Belgique; employé dans un sens géographique, il désigne le territoire du Royaume de Belgique, y compris la mer territoriale ainsi que les zones maritimes et les espaces aériens sur lesquels, en conformité avec le droit international, le Royaume de Belgique exerce des droits souverains ou sa juridiction;
 - d) l'expression "autorité compétente" désigne :
 - (i) en ce qui concerne les Iles Caïmans, la *Tax Information Authority* ou une personne ou autorité désignée par celle-ci;
 - (ii) en ce qui concerne la Belgique, suivant le cas, le Ministre des Finances du Gouvernement fédéral et/ou du Gouvernement d'une Région et/ou d'une Communauté, ou son représentant autorisé;
 - e) le terme "personne" comprend les personnes physiques, les sociétés et tous autres groupements de personnes;
 - f) le terme "société" désigne toute personne morale ou toute entité considérée fiscalement comme une personne morale;
 - g) l'expression "société cotée" désigne toute société dont la catégorie principale d'actions est cotée sur une bourse reconnue, les actions cotées de la société devant pouvoir être achetées ou vendues facilement par le public. Les actions peuvent être achetées ou vendues "par le public" si l'achat ou la vente des actions n'est pas implicitement ou explicitement restreint à un groupe limité d'investisseurs;
 - h) l'expression "catégorie principale d'actions" désigne la ou les catégories d'actions représentant la majorité des droits de vote et de la valeur de la société;
 - i) l'expression "bourse reconnue" désigne toute bourse déterminée d'un commun

accord par les autorités compétentes des Parties contractantes;

- j) l'expression "fonds ou dispositif de placement collectif" désigne tout instrument de placement groupé, quelle que soit sa forme juridique. L'expression "fonds ou dispositif de placement collectif public" désigne tout fonds ou dispositif de placement collectif dont les parts, actions ou autres participations peuvent être facilement achetées, vendues ou rachetées par le public. Les parts, actions ou autres participations au fonds ou dispositif peuvent être facilement achetées, vendues ou rachetées "par le public" si l'achat, la vente ou le rachat n'est pas implicitement ou explicitement restreint à un groupe limité d'investisseurs;
 - k) le terme "impôt" désigne tout impôt auquel s'applique l'Accord;
 - l) l'expression "Partie requérante" désigne la Partie contractante qui demande les renseignements;
 - m) l'expression "Partie requise" désigne la Partie contractante à laquelle les renseignements sont demandés;
 - n) l'expression "mesures de collecte de renseignements" désigne les dispositions législatives et réglementaires ainsi que les procédures administratives ou judiciaires qui permettent à une Partie contractante d'obtenir et de fournir les renseignements demandés;
 - o) le terme "renseignement" désigne tout fait, énoncé ou document, quelle que soit sa forme;
 - p) l'expression "en matière fiscale pénale" désigne toute affaire fiscale faisant intervenir un acte intentionnel passible de poursuites en vertu du droit pénal de la Partie requérante;
 - q) l'expression "droit pénal" désigne toute disposition pénale qualifiée de telle en droit interne, qu'elle figure dans la législation fiscale, dans la législation pénale ou dans d'autres lois.
2. Pour l'application du présent Accord à un moment donné par une Partie contractante, tout terme ou toute expression qui n'y est pas défini a, sauf si le contexte exige une interprétation différente, le sens que lui attribue à ce moment le droit de cette Partie, le sens attribué à ce terme ou expression par le droit fiscal applicable de cette Partie prévalant sur le sens que lui attribuent les autres branches du droit de cette Partie.

Article 5

Echange de renseignements sur demande

1. L'autorité compétente de la Partie requise fournit les renseignements sur demande aux fins visées à l'article 1. Ces renseignements doivent être échangés, que l'acte faisant l'objet de l'enquête constitue ou non une infraction pénale selon le droit de la Partie requise s'il s'était produit dans cette Partie.
2. Si les renseignements en la possession de l'autorité compétente de la Partie requise ne sont pas suffisants pour lui permettre de donner suite à la demande de renseignements, cette Partie prend toutes les mesures adéquates de collecte de renseignements nécessaires pour fournir à la Partie requérante les renseignements demandés, même si la Partie requise n'a pas besoin de ces renseignements à ses propres fins fiscales.
3. Sur demande spécifique de l'autorité compétente d'une Partie requérante, l'autorité compétente de la Partie requise fournit les renseignements visés au présent article, dans la mesure où son droit interne le lui permet, sous la forme de dépositions de témoins et de copies certifiées conformes aux documents originaux.
4. Chaque Partie contractante fait en sorte que ses autorités compétentes aient le droit, aux fins visées à l'article 1 de l'Accord, d'obtenir et de fournir, sur demande :
 - a) les renseignements détenus par les banques, les autres institutions financières et toute personne agissant en qualité de mandataire ou de fiduciaire;
 - b) les renseignements concernant la propriété des sociétés, sociétés de personnes, fiducies (trusts), fondations, "Anstalten" et autres personnes, y compris, dans les limites de l'article 2, les renseignements en matière de propriété concernant toutes ces personnes lorsqu'elles font partie d'une chaîne de propriété; dans le cas d'une fiducie (trust), les renseignements sur les constituants (settlers), les fiduciaires (trustees) et les bénéficiaires et, dans le cas d'une fondation, les renseignements sur les fondateurs, les membres du conseil de la fondation et les bénéficiaires. En outre, le présent Accord n'oblige pas les Parties contractantes à obtenir ou fournir les renseignements en matière de propriété concernant des sociétés cotées ou des fonds ou dispositifs de placement collectif publics, sauf si ces renseignements peuvent être obtenus sans susciter des difficultés disproportionnées.
5. L'autorité compétente de la Partie requérante fournit les informations suivantes à l'autorité compétente de la Partie requise lorsqu'elle soumet une demande de renseignements en vertu de l'Accord, afin de démontrer la pertinence vraisemblable des renseignements demandés :
 - a) l'identité de la personne faisant l'objet d'un contrôle ou d'une enquête;

- b) les indications concernant les renseignements recherchés, notamment leur nature et la forme sous laquelle la Partie requérante souhaite recevoir les renseignements de la Partie requise;
 - c) le but fiscal dans lequel les renseignements sont demandés;
 - d) les raisons qui donnent à penser que les renseignements demandés sont détenus dans la Partie requise ou sont en la possession ou sous le contrôle d'une personne relevant de la compétence de la Partie requise;
 - e) dans la mesure où ils sont connus, les nom et adresse de toute personne dont il y a lieu de penser qu'elle est en possession des renseignements demandés;
 - f) une déclaration précisant que la demande est conforme aux dispositions législatives et réglementaires ainsi qu'aux pratiques administratives de la Partie requérante, que, si les renseignements demandés relevaient de la compétence de la Partie requérante, l'autorité compétente de cette Partie pourrait obtenir les renseignements en vertu de son droit ou dans le cadre normal de ses pratiques administratives et que la demande est conforme au présent Accord;
 - g) une déclaration précisant que la Partie requérante a utilisé pour obtenir les renseignements tous les moyens disponibles sur son propre territoire, hormis ceux qui susciteraient des difficultés disproportionnées.
6. L'autorité compétente de la Partie requise transmet aussi rapidement que possible à la Partie requérante les renseignements demandés. Pour assurer une réponse rapide :
- a) l'autorité compétente de la Partie requise accuse réception de la demande par écrit à l'autorité compétente de la Partie requérante et, dans les 60 jours à compter de la réception de la demande, avise cette autorité des éventuelles lacunes de la demande;
 - b) si l'autorité compétente de la Partie requise n'a pu obtenir et fournir les renseignements dans les 90 jours à compter de la réception de la demande, y compris dans le cas où elle rencontre des obstacles pour fournir les renseignements ou refuse de fournir les renseignements, elle en informe immédiatement la Partie requérante, en indiquant les raisons de l'incapacité dans laquelle elle se trouve de fournir les renseignements, la nature des obstacles rencontrés ou les motifs de son refus.

Article 6

Contrôles fiscaux à l'étranger

1. Une Partie contractante peut autoriser des représentants de l'autorité compétente de l'autre Partie contractante à entrer sur son territoire pour interroger des personnes physiques et

examiner des documents, avec le consentement écrit des personnes concernées. L'autorité compétente de la Partie mentionnée en deuxième lieu fait connaître à l'autorité compétente de la Partie mentionnée en premier lieu la date et le lieu de la réunion avec les personnes physiques concernées.

2. A la demande de l'autorité compétente d'une Partie contractante, l'autorité compétente de l'autre Partie contractante peut autoriser des représentants de l'autorité compétente de la première Partie à assister à la phase appropriée d'un contrôle fiscal dans la deuxième Partie.
3. Si la demande visée au paragraphe 2 est acceptée, l'autorité compétente de la Partie contractante qui conduit le contrôle fait connaître aussitôt que possible à l'autorité compétente de l'autre Partie la date et le lieu du contrôle, l'autorité ou le fonctionnaire désigné pour conduire le contrôle ainsi que les procédures et conditions exigées par la première Partie pour la conduite du contrôle. Toute décision relative à la conduite du contrôle fiscal est prise par la Partie qui conduit le contrôle.

Article 7 **Possibilité de décliner une demande**

1. La Partie requise n'est pas tenue d'obtenir ou de fournir des renseignements que la Partie requérante ne pourrait obtenir en vertu de son propre droit pour l'exécution ou l'application de sa propre législation fiscale. L'autorité compétente de la Partie requise peut refuser l'assistance lorsque la demande n'est pas soumise en conformité avec le présent Accord.
2. Les dispositions du présent Accord n'obligent pas une Partie contractante à fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel ou professionnel ou un procédé commercial. Nonobstant ce qui précède, les renseignements du type visé à l'article 5, paragraphe 4 ne seront pas traités comme un tel secret ou procédé commercial du simple fait qu'ils remplissent les critères prévus à ce paragraphe.
3. Les dispositions du présent Accord n'obligent pas une Partie contractante à obtenir ou fournir des renseignements qui divulgueraient des communications confidentielles entre un client et un avocat ou un autre représentant juridique agréé lorsque ces communications :
 - a) ont pour but de demander ou fournir un avis juridique, ou
 - b) sont destinées à être utilisées dans une action en justice en cours ou envisagée.
4. La Partie requise peut rejeter une demande de renseignements si la divulgation des renseignements est contraire à son ordre public.

5. Une demande de renseignements ne peut être rejetée au motif que la créance fiscale faisant l'objet de la demande est contestée.
6. La Partie requise peut rejeter une demande de renseignements si les renseignements sont demandés par la Partie requérante pour appliquer ou exécuter une disposition de la législation fiscale de la Partie requérante – ou toute obligation s'y rattachant – qui est discriminatoire à l'encontre d'un ressortissant de la Partie requise par rapport à un ressortissant de la Partie requérante se trouvant dans les mêmes circonstances.

Article 8

Confidentialité

Tout renseignement reçu par une Partie contractante en vertu du présent Accord est tenu confidentiel et ne peut être divulgué qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et les organes administratifs) relevant de la compétence de cette Partie contractante qui sont concernées par l'établissement, la perception, le recouvrement ou l'exécution des impôts visés par le présent Accord, ou par les poursuites ou les décisions en matière de recours se rapportant à ces impôts. Ces personnes ou autorités ne peuvent utiliser ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent en faire état lors d'audiences publiques de tribunaux ou dans des décisions judiciaires. Les renseignements ne peuvent être divulgués à toute autre personne, entité ou autorité ou à toute autre autorité étrangère sans l'autorisation écrite expresse de l'autorité compétente de la Partie requise.

Article 9

Frais

A moins que les autorités compétentes des Parties contractantes n'en conviennent autrement, les frais indirects exposés pour fournir l'assistance sont supportés par la Partie requise, et les frais directs exposés pour fournir l'assistance (y compris les frais résultant du recours à des conseillers externes dans le cadre du contentieux ou à d'autres fins) sont supportés par la Partie requérante. Les autorités compétentes se concertent périodiquement au sujet du présent article. En particulier, l'autorité compétente de la Partie requise consulte à l'avance l'autorité compétente de la Partie requérante si elle s'attend à ce que la fourniture de renseignements concernant une demande spécifique donne lieu à des frais importants.

Article 10

Dispositions d'application

Les Parties contractantes adoptent toute législation nécessaire pour se conformer à l'Accord et lui donner effet.

Article 11

Langue

Les demandes d'assistance et les réponses sont rédigées en langue anglaise.

Article 12

Autres accords et arrangements internationaux

Les possibilités d'assistance prévues par le présent Accord ne limitent pas et ne sont pas limitées par celles découlant de tous accords ou autres arrangements internationaux en vigueur entre les Parties contractantes qui se rapportent à la coopération en matière fiscale.

Article 13

Procédure amiable

1. En cas de difficultés ou de doutes entre les Parties au sujet de l'application ou de l'interprétation de l'Accord, les autorités compétentes s'efforcent de régler la question par voie d'accord amiable.
2. Outre les accords visés au paragraphe 1, les autorités compétentes des Parties contractantes peuvent déterminer d'un commun accord les procédures à suivre en application des articles 5, 6 et 9.
3. Les autorités compétentes des Parties contractantes peuvent communiquer entre elles directement lorsqu'elles recherchent un accord en application du présent article.
4. Les Parties contractantes peuvent également convenir d'autres formes de règlement des différends.

Article 14

Entrée en vigueur

Chacune des Parties contractantes notifiera à l'autre l'accomplissement des procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur du présent Accord. Le présent Accord entrera en vigueur à la date de la seconde de ces notifications, et sera applicable :

- a) en matière fiscale pénale, à cette date; et
- b) pour toutes les autres questions visées à l'article 1, à cette date mais seulement en ce qui concerne les périodes imposables commençant à partir de cette date ou, à défaut de période imposable, toutes les impositions prenant naissance à partir de cette date.

Article 15

Dénonciation

1. Chacune des Parties contractantes peut dénoncer l'Accord en notifiant cette dénonciation par la voie diplomatique ou par lettre à l'autorité compétente de l'autre Partie contractante.
2. Cette dénonciation prend effet le premier jour du mois suivant l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date de réception de la notification de dénonciation par l'autre Partie contractante. Toutes les demandes de renseignements reçues jusqu'à la date effective de dénonciation seront traitées conformément aux termes du présent Accord.
3. Après la dénonciation de l'Accord, les Parties contractantes restent liées par les dispositions de l'article 8 pour tous renseignements obtenus en application de l'Accord.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT à George Town, Grand Cayman le 24 avril 2014, en double exemplaire, en langue anglaise.

AGREEMENT
BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM
AND
THE CAYMAN ISLANDS
FOR THE EXCHANGE OF INFORMATION ON TAX MATTERS

**AGREEMENT
BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM
AND
THE CAYMAN ISLANDS
FOR THE EXCHANGE OF INFORMATION ON TAX MATTERS**

**THE KINGDOM OF BELGIUM,
THE FLEMISH COMMUNITY,
THE FRENCH COMMUNITY,
THE GERMAN-SPEAKING COMMUNITY,
THE FLEMISH REGION,
THE WALLOON REGION,
and THE BRUSSELS-CAPITAL REGION,
on the one hand,**

AND

**THE CAYMAN ISLANDS,
on the other hand,**

DESIRING TO conclude an Agreement for the exchange of information on tax matters, have agreed as follows:

Article 1

Object and scope of the Agreement

The competent authorities of the Contracting Parties shall provide assistance through exchange of information that is foreseeably relevant to the administration and enforcement of the domestic laws of the Contracting Parties concerning taxes covered by this Agreement. Such information shall include information that is foreseeably relevant to the determination, assessment and collection of such taxes, the recovery and enforcement of tax claims, or the investigation or prosecution of tax matters. Information shall be exchanged in accordance with the provisions of this Agreement and shall be treated as confidential in the manner provided in Article 8. The rights and safeguards secured to persons by the laws or administrative practice of the requested Party remain applicable to the extent that they do not unduly prevent or delay effective exchange of information.

Article 2

Jurisdiction

A Requested Party is not obligated to provide information which is neither held by its authorities nor in the possession or control of persons who are within its territorial jurisdiction.

Article 3

Taxes covered

1. This Agreement shall apply to taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting Parties, or of their political subdivisions or local authorities.
2. This Agreement shall also apply to any identical taxes imposed after the date of signature of the Agreement in addition to or in place of the existing taxes. This Agreement shall also apply to any substantially similar taxes imposed after the date of signature of the Agreement in addition to or in place of the existing taxes if the competent authorities of the Contracting Parties so agree. The competent authorities of the Contracting Parties shall notify each other of any substantial changes to the taxation and related information gathering measures covered by the Agreement.

Article 4

Definitions

1. For the purposes of this Agreement, unless otherwise defined:
 - a) the term “Contracting Party” means the Cayman Islands or Belgium as the context requires;

- b) the term “the Cayman Islands” means the territory of the Cayman Islands and includes the territorial sea, areas within the maritime boundaries of the Cayman Islands and any area within which in accordance with international law the rights of the Cayman Islands with respect to the seabed and sub-soil and their natural resources may be exercised;
- c) the term “Belgium” means the Kingdom of Belgium; used in a geographical sense, it means the territory of the Kingdom of Belgium, including the territorial sea and any other area in the sea and in the air within which the Kingdom of Belgium, in accordance with international law, exercises sovereign rights or its jurisdiction;
- d) the term “competent authority” means:
 - (i) in the case of the Cayman Islands, the Tax Information Authority or a person or authority designated by it;
 - (ii) in the case of Belgium, as the case may be, the Minister of Finance of the Federal Government and/or of the Government of a Region and/or of a Community, or his authorised representative;
- e) the term “person” includes an individual, a company and any other body of persons;
- f) the term “company” means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;
- g) the term “publicly traded company” means any company whose principal class of shares is listed on a recognised stock exchange provided its listed shares can be readily purchased or sold by the public. Shares can be purchased or sold “by the public” if the purchase or sale of shares is not implicitly or explicitly restricted to a limited group of investors;
- h) the term “principal class of shares” means the class or classes of shares representing a majority of the voting power and value of the company;
- i) the term “recognised stock exchange” means any stock exchange agreed upon by the competent authorities of the Contracting Parties;
- j) the term “collective investment fund or scheme” means any pooled investment vehicle, irrespective of legal form. The term “public collective investment fund or scheme” means any collective investment fund or scheme provided the units, shares or other interests in the fund or scheme can be readily purchased, sold or redeemed by the public. Units, shares or other interests in the fund or scheme can be readily purchased, sold or redeemed “by the public” if the purchase, sale or redemption is not implicitly or explicitly restricted to a limited group of investors;
- k) the term “tax” means any tax to which the Agreement applies;
- l) the term “applicant Party” means the Contracting Party requesting information;
- m) the term “requested Party” means the Contracting Party requested to provide information;
- n) the term “information gathering measures” means laws and administrative or judicial procedures that enable a Contracting Party to obtain and provide the requested information;

- o) the term “information“ means any fact, statement or record in any form whatever;
 - p) the term “criminal tax matters“ means tax matters involving intentional conduct which is liable to prosecution under the criminal laws of the applicant party;
 - q) the term “criminal laws“ means all criminal laws designated as such under domestic law irrespective of whether contained in the tax laws, the criminal code or other statutes.
2. As regards the application of this Agreement at any time by a Contracting Party, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that Party, any meaning under the applicable tax laws of that Party prevailing over a meaning given to the term under other laws of that Party.

Article 5

Exchange of information upon request

1. The competent authority of the requested Party shall provide upon request information for the purposes referred to in Article 1. Such information shall be exchanged without regard to whether the conduct being investigated would constitute a crime under the laws of the requested Party if such conduct occurred in the requested Party.
2. If the information in the possession of the competent authority of the requested Party is not sufficient to enable it to comply with the request for information, that Party shall use all relevant information gathering measures to provide the applicant Party with the information requested, notwithstanding that the requested Party may not need such information for its own tax purposes.
3. If specifically requested by the competent authority of an applicant Party, the competent authority of the requested Party shall provide information under this Article, to the extent allowable under its domestic laws, in the form of depositions of witnesses and authenticated copies of original records.
4. Each Contracting Party shall ensure that its competent authorities for the purposes specified in Article 1 of the Agreement, have the authority to obtain and provide upon request:
 - a) information held by banks, other financial institutions, and any person acting in an agency or fiduciary capacity including nominees and trustees;
 - b) information regarding the ownership of companies, partnerships, trusts, foundations, “Anstalten“ and other persons, including, within the constraints of Article 2, ownership information on all such persons in an ownership chain; in the case of trusts, information on settlors, trustees and beneficiaries; and in the case of foundations, information on founders, members of the foundation council and beneficiaries. Further, this Agreement does not create an obligation on the Contracting Parties to obtain or provide ownership information with respect to publicly traded companies or public collective investment funds or schemes unless such information can be obtained without giving rise to disproportionate difficulties.

5. The competent authority of the applicant Party shall provide the following information to the competent authority of the requested Party when making a request for information under the Agreement to demonstrate the foreseeable relevance of the information to the request:
 - a) the identity of the person under examination or investigation;
 - b) a statement of the information sought including its nature and the form in which the applicant Party wishes to receive the information from the requested Party;
 - c) the tax purpose for which the information is sought;
 - d) grounds for believing that the information requested is held in the requested Party or is in the possession or control of a person within the jurisdiction of the requested Party;
 - e) to the extent known, the name and address of any person believed to be in possession of the requested information;
 - f) a statement that the request is in conformity with the law and administrative practices of the applicant Party, that if the requested information was within the jurisdiction of the applicant Party then the competent authority of the applicant Party would be able to obtain the information under the laws of the applicant Party or in the normal course of administrative practice and that it is in conformity with this Agreement;
 - g) a statement that the applicant Party has pursued all means available in its own territory to obtain the information, except those that would give rise to disproportionate difficulties.
6. The competent authority of the requested Party shall forward the requested information as promptly as possible to the applicant Party. To ensure a prompt response,:
 - a) the competent authority of the requested Party shall confirm receipt of a request in writing to the competent authority of the applicant Party and shall notify the competent authority of the applicant Party of deficiencies in the request, if any, within 60 days of the receipt of the request;
 - b) if the competent authority of the requested Party has been unable to obtain and provide the information within 90 days of receipt of the request, including if it encounters obstacles in furnishing the information or it refuses to furnish the information, it shall immediately inform the applicant Party, explaining the reason for its inability, the nature of the obstacles or the reasons for its refusal.

Article 6

Tax examinations abroad

1. A Contracting Party may allow representatives of the competent authority of the other Contracting Party to enter the territory of the first-mentioned Party to interview individuals and examine records with the written consent of the persons concerned. The competent authority of the second-mentioned Party shall notify the competent authority of the first-mentioned Party of the time and place of the meeting with the individuals concerned.

2. At the request of the competent authority of one Contracting Party, the competent authority of the other Contracting Party may allow representatives of the competent authority of the first-mentioned Party to be present at the appropriate part of a tax examination in the second-mentioned Party.
3. If the request referred to in paragraph 2 is acceded to, the competent authority of the Contracting Party conducting the examination shall, as soon as possible, notify the competent authority of the other Party about the time and place of the examination, the authority or official designated to carry out the examination and the procedures and conditions required by the first-mentioned Party for the conduct of the examination. All decisions with respect to the conduct of the tax examination shall be made by the Party conducting the examination.

Article 7

Possibility of declining a request

1. The requested Party shall not be required to obtain or provide information that the applicant Party would not be able to obtain under its own laws for purposes of the administration or enforcement of its own tax laws. The competent authority of the requested Party may decline to assist where the request is not made in conformity with this Agreement.
2. The provisions of this Agreement shall not impose on a Contracting Party the obligation to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process. Notwithstanding the foregoing, information of the type referred to in Article 5, paragraph 4, shall not be treated as such a secret or trade process merely because it meets the criteria in that paragraph.
3. The provisions of this Agreement shall not impose on a Contracting Party the obligation to obtain or provide information, which would reveal confidential communications between a client and an attorney, solicitor or other admitted legal representative where such communications are:
 - a) produced for the purposes of seeking or providing legal advice or
 - b) produced for the purposes of use in existing or contemplated legal proceedings.
4. The requested Party may decline a request for information if the disclosure of the information would be contrary to public policy.
5. A request for information shall not be refused on the ground that the tax claim giving rise to the request is disputed.
6. The requested Party may decline a request for information if the information is requested by the applicant Party to administer or enforce a provision of the tax law of the applicant Party, or any requirement connected therewith, which discriminates against a national of the requested Party as compared with a national of the applicant Party in the same circumstances.

Article 8

Confidentiality

Any information received by a Contracting Party under this Agreement shall be treated as confidential and may be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) in the jurisdiction of the Contracting Party concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by this Agreement. Such persons or authorities shall use such information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions. The information may not be disclosed to any other person or entity or authority or any other jurisdiction without the express written consent of the competent authority of the requested Party.

Article 9

Costs

Unless the competent authorities of the Contracting Parties otherwise agree, indirect costs incurred in providing assistance shall be borne by the requested Party, and direct costs incurred in providing assistance (including costs of engaging external advisers in connection with litigation or otherwise) shall be borne by the applicant Party. The respective competent authorities shall consult from time to time with regard to this Article, and in particular the competent authority of the requested Party shall consult with the competent authority of the applicant Party in advance where the costs of providing information with respect to a specific request are expected to be significant.

Article 10

Implementation legislation

The Contracting Parties shall enact any legislation necessary to comply with, and give effect to, the terms of the Agreement.

Article 11

Language

Requests for assistance and answers thereto shall be drawn up in the English language.

Article 12

Other international agreements or arrangements

The possibilities of assistance provided by this Agreement do not limit, nor are they limited by, those contained in existing international agreements or other arrangements between the Contracting Parties which relate to co-operation in tax matters.

Article 13

Mutual agreement procedure

1. Where difficulties or doubts arise between the Parties regarding the implementation or interpretation of the Agreement, the competent authorities shall endeavour to resolve the matter by mutual agreement.
2. In addition to the agreements referred to in paragraph 1, the competent authorities of the Contracting Parties may mutually agree on the procedures to be used under Articles 5, 6 and 9.
3. The competent authorities of the Contracting Parties may communicate with each other directly for purposes of reaching agreement under this Article.
4. The Contracting Parties may also agree on other forms of dispute resolution.

Article 14

Entry into force

Each of the Contracting Parties shall notify to the other the completion of the procedures required by its law for the bringing into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the date of the later of these notifications, and shall have effect:

- a) for criminal tax matters on that date; and
- b) for all other matters covered in Article 1, on that date, but only in respect of taxable periods beginning on or after that date, or, where there is no taxable period, all charges to tax arising on or after that date.

Article 15

Termination

1. Either Contracting Party may terminate the Agreement by serving a notice of termination either through diplomatic channels or by letter to the competent authority of the other Contracting Party.
2. Such termination shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of notice of termination by the other Contracting Party. All requests for information received up to the effective date of termination will be dealt with in accordance with the terms of this Agreement.

3. After termination of the Agreement, the Contracting Parties shall remain bound by the provisions of Article 8 with respect to any information obtained under the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at GEORGE TOWN, GRAND CAYMAN on the 24th day of April 2014, in the English language.